

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **29 lutego – 1 marca 2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	26
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	51
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	55
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	60
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	62
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot – ekspert PKA.

członkowie:

1. dr hab. Wawrzyniec Michalczyk – ekspert PKA
2. dr hab. Elżbieta Bukalska – ekspert PKA
3. Bożena Ziemniewicz – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Julia Bednarska – ekspert PKA ds. studentów
5. Wiktoria Walkowiak – ekspert PKA ds. studentów-obszernator
6. Justyna Szadkowska – sekretarz.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (UMK) w Toruniu została dokonana z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w związku z upływem okresu obowiązywania wydanej uprzednio oceny programowej, w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku. Poprzednia ocena (wyróżniająca) wydana została uchwałą nr 47/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 marca 2016 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu powyższej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji członkowie zespołu oceniającego uczestniczyli w spotkaniach z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, a także dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych oraz przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano również wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego i drugiego stopnia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Dla obu poziomów studiów: ekonomia i finanse – 90% nauki o zarządzaniu i jakości – 10%.
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Studia pierwszego stopnia – 6 semestrów (180 ECTS). Studia drugiego stopnia – 4 semestry (120 ECTS).
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Studia pierwszego stopnia: 120 godzin zegarowych (160 dydaktycznych) – 4 ECTS. Studia drugiego stopnia: nieprzewidziane.
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>finanse i bankowość,</i> 2. <i>rachunkowość.</i> <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>bankowość i ubezpieczenia,</i> 2. <i>controlling i analityka finansowa,</i> 3. <i>doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw,</i> 4. <i>inżynieria finansowa,</i> 5. <i>rachunkowość i audyt finansowy,</i> 6. <i>ubezpieczenia gospodarcze.</i> <p>Studia drugiego stopnia w języku angielskim (w ramach ścieżki <i>finance and accounting</i> na drugim stopniu studiów, prowadzonej także jako program partnerski double diploma z Uniwersytetem w Oldenburgu w Niemczech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>corporate finance and accounting,</i> 2. <i>financial markets and institutions.</i>

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Studia pierwszego stopnia: licencjat. Studia drugiego stopnia: magister.	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	531 (w tym 359: studia pierwszego stopnia i 172: studia drugiego stopnia).	271 (w tym 166: studia pierwszego stopnia i 105: studia drugiego stopnia).
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	Studia pierwszego stopnia: 2575-2577 godzin (w zależności od ścieżki kształcenia). Studia drugiego stopnia: 1559-1593 godzin (w zależności od ścieżki kształcenia).	Studia pierwszego stopnia: 1737-1770 godzin (w zależności od ścieżki kształcenia). Studia drugiego stopnia: 850-972 godziny (w zależności od ścieżki kształcenia).
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia pierwszego stopnia: 92,5 ECTS Studia drugiego stopnia: 60 ECTS. Studia drugiego stopnia w języku angielskim: 61 ECTS.	Studia pierwszego stopnia: 70,2 ECTS. Studia drugiego stopnia: 37 ECTS.
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Studia pierwszego stopnia: 158 ECTS. Studia drugiego stopnia: 89-105 ECTS (w zależności od specjalności). Studia drugiego stopnia w języku angielskim: 116 ECTS.	Studia pierwszego stopnia: 158 ECTS. Studia drugiego stopnia: 89-105 ECTS (w zależności od specjalności).
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	Studia pierwszego stopnia: 57 ECTS. Studia drugiego stopnia: 76 ECTS. Studia drugiego stopnia w języku angielskim: 64 ECTS.	Studia pierwszego stopnia: 57 ECTS. Studia drugiego stopnia: 76 ECTS.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	spełnione
---	-----------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest spójna z celami zawartymi w misji i strategii rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Misją Uniwersytetu jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, w szczególności przez traktowanie jako jednakowo ważnych: prowadzenia badań naukowych i udostępniania ich wyników; nauczania na poziomie akademickim, odpowiadających aktualnym i przyszłym potrzebom i aspiracjom społeczeństwa; kształcenie pracowników naukowych i związane z tym nadawanie tytułów zawodowych i stopni naukowych. Misję edukacyjną i kulturotwórczą Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu pojmuje jako swój obowiązek wychowawczy. Jest on wypełniany w ramach kształcenia uniwersyteckiego obejmującego studentów Uczelni. W odniesieniu do misji UMK kierunek finanse i rachunkowość pozwala na rozwijanie i upowszechnienie wiedzy, łącząc działalność badawczą pracowników z nauczaniem studentów oraz prowadzeniem działalności popularyzatorskiej.

W odniesieniu do celów strategicznych Uniwersytetu sformułowanych w ramach strategii UMK na lata 2021-2026, które zakładają: 1) wzmocnienie pozycji Uniwersytetu dzięki doniosłym osiągnięciom naukowym odnoszącym się do wyzwań przyszłości, 2) zapewnienie kształcenia przygotowującego do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie, 3) zwiększenie roli Uniwersytetu i wzmocnienie jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem, 4) trwałe rozwinięcie otwartej i inkluzywnej kultury organizacyjnej odpowiadającej międzynarodowym aspiracjom Uniwersytetu, 5) umożliwienie wykorzystania potencjału Uniwersytetu w zmieniającym się otoczeniu, należy podkreślić spójność kierunku finanse i rachunkowość z każdym z nich.

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, zarówno na poziomie studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, wynika bezpośrednio z misji Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ), którą jest prowadzenie badań naukowych wzbogacających wiedzę o gospodarce, kształcenie na bazie najnowszych osiągnięć teorii i rozwiązań praktycznych oraz kształtowanie postaw społecznej odpowiedzialności, otwartości i pozytywnych relacji (www.econ.umk.pl/wydzial/misja-i-wartosci). Koncepcja ta jest faktycznie realizowana w oparciu o wynikające z misji Wydziału cele strategiczne sformułowane w Strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu na lata 2023-2030. Głównym celem strategicznym Wydziału jest zwiększenie wpływu społeczności akademickiej na otoczenie poprzez badania, kształcenie i przedsięwzięcia stymulujące zrównoważony rozwój, cyfryzację oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki. Sposobem na jego osiągnięcie jest oparcie rozwoju Wydziału na trzech filarach: umiędzynarodowienia, przedsiębiorczości oraz spirali wartości w relacjach z interesariuszami.

W skład celu głównego przyjętego dla Wydziału wchodzi trzy cele szczegółowe, tzn.:

- zwiększenie znaczenia i wykorzystania wyników badań prowadzonych w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki): obszar wykorzystania badań naukowych;
- wzmocnienie konkurencyjności studentów, poprzez zapewnienie im wysokiego poziomu kompetencji w zakresie specjalizacji wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki):obszar konkurencyjności studentów;
- wzmocnienie współpracy z partnerami w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki):obszar partnerstwa.

Kierunek finanse i rachunkowość o profilu ogólnoakademickim prowadzony na poziomie studiów pierwszego stopnia został przyporządkowany do dyscypliny ekonomia i finanse w 90%, a dyscypliną wspomagającą są nauki o zarządzaniu i jakości (10%). Kierunek finanse i rachunkowość o profilu ogólnoakademickim prowadzony na poziomie studiów drugiego stopnia został przyporządkowany w dziedzinie nauk społecznych do dyscypliny wiodącej ekonomia i finanse w 90 % oraz do dyscypliny wspomagającej – nauki o zarządzaniu i jakości – w 10%. Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są powiązane z wysokim poziomem prowadzonych badań naukowych, co odzwierciedla ocena otrzymana podczas ostatniej ewaluacji jednostek naukowych. Dwie dyscypliny, do których przyporządkowany jest kierunek, posiadają kategorię naukową A. Działalność naukowa w dyscyplinie ekonomia i finanse koncentruje się, ogólnie rzecz ujmując, przede wszystkim w obszarze finansów, w tym cyfrowych, rynków finansowych, bankowości, rachunkowości finansowej, rachunkowości zarządczej, jak również ekonomii finansowej oraz metod ilościowych. Badania wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość dotyczą: aspektów zrównoważonego rozwoju i zrównoważonych finansów, cyfryzacji oraz konkurencyjności organizacji, regionów i gospodarki w aspektach finansowych i rachunkowych. Badania i publikacje obejmują również: nowe trendy i wyzwania współczesnych finansów, w tym zwłaszcza w zakresie działań instytucji finansowych i inwestorów na rzecz ochrony środowiska naturalnego, ekologii i transformacji energetycznej, ESG w finansach, adekwatność regulacji prawnych związanych z rynkiem finansowym, oddziaływanie ryzyka politycznego na sferę finansów, społeczną odpowiedzialność instytucji finansowych oraz społeczne uwarunkowania rozwoju sfery finansów w Polsce. Podejmowano także tematy badawcze dotyczące innowacji w finansach i płatnościach, nowoczesnych metod płatności, systemów płatności natychmiastowych, digitalizacji procesów finansowych i rynku finansowego, funkcjonowania i rozwoju kryptowalut oraz walut cyfrowych banków centralnych, funkcjonowania podmiotów FinTech, cyberbezpieczeństwa, rozwoju e-biznesu w Polsce, instytucji płatniczych oraz legislacji związanej z rozwojem technologii cyfrowych w finansach. Efektem prowadzonych badań było utworzenie anglojęzycznej ścieżki *finance and accounting*.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja i cele kształcenia – są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy oraz zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Interesariusze, zarówno wewnątrzni, jak i zewnątrzni (Rada Biznesu, przedsiębiorstwa i inne podmioty gospodarcze współpracujące z UMK), odgrywają istotną rolę w procesie opracowania koncepcji oraz doskonalenia programu i procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Władze WNEiZ oraz nauczyciele akademicy z Wydziału, poprzez międzynarodowe i krajowe kontakty zawodowe, wykorzystanie doświadczeń zdobywanych w trakcie częstych wizyt w innych wiodących ośrodkach naukowych

i biznesowych na świecie, a także regularne spotkania z przedstawicielami praktyki biznesu na szczeblu regionu lub kraju, implementują do programu studiów zajęcia, treści tematyczne oraz zagadnienia ważne z punktu widzenia otoczenia społeczno-gospodarczego, zarówno w skali regionu, jak i globalnej. Z racji, iż kierunek finanse i rachunkowość fundamentalnie odnosi się do treści związanych z praktycznym funkcjonowaniem rynków, instytucji i przedsiębiorstw, na jego wysoki poziom merytoryczny oraz aktualność przekazywanych treści mają wpływ relacje z interesariuszami zewnętrznymi. Kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi oparta jest na zasadach społecznej odpowiedzialności, otwartości, ale przede wszystkim na wzajemnych korzyściach i pozytywnych relacjach. Jej przedmiotem jest prowadzenie i komercjalizacja wyników wspólnych badań oraz wymiana wiedzy na temat najnowszych osiągnięć teorii i rozwiązań praktycznych pomiędzy przedstawicielami środowiska akademickiego oraz praktykami biznesu przy wsparciu kluczowych organizacji branżowych. Merytoryczny nadzór nad współpracą z otoczeniem zewnętrznym i jego interesariuszami sprawuje Rada Biznesu – zespół pod kierunkiem Prodziekana ds. nauki i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, powołany z inicjatywy polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw współpracujących z wydziałem.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Również metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość uwzględniają możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego, którego podstawą prawną jest Zarządzenie nr 162 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 lipca 2021 r. z późn. zm. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Sposób określenia kierunkowych efektów uczenia się jest adekwatny do przyjętej koncepcji i celów kształcenia. Dążenie do wykształcenia absolwentów, którzy będą posiadać wszechstronne i nowoczesne wykształcenie w zakresie finansowo-rachunkowym, pozwalające na efektywne konkurowanie na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, wyznacza w prawidłowy sposób efekty uczenia się sformułowane dla kierunku. Wyrazem tego na studiach pierwszego stopnia jest skupienie się na takich aspektach wiedzy, jak: funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych, rola i miejsce człowieka w strukturach finansowych, zasady racjonalnego podejmowania decyzji finansowych, procesy finansowe i sposoby ich ewidencji czy powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą, a na studiach drugiego stopnia – wiedza teoretyczna, zagadnienia i tendencje rozwojowe ekonomii i finansów, zachowania ludzi w organizacji, narzędzia analizowania i prognozowania finansowego, systemy norm i reguł warunkujących funkcjonowanie finansowe czy istota, zakres i skutki oddziaływania ryzyka na rynku finansowym. W obszarze umiejętności i kompetencji społecznych przekłada się to w przypadku studiów pierwszego stopnia np. na diagnozowanie procesów gospodarczych, analizowanie ich przyczyn i przebiegu oraz ich prognozowanie, rozwiązywanie konkretnych zadań czy rozstrzyganie dylematów, a drugiego stopnia – np. na pozyskiwanie, analizowanie, syntetyzowanie oraz prezentowanie danych finansowych wykorzystywanych w procesach decyzyjnych, prognozowanie i modelowanie złożonych zjawisk finansowych czy wykorzystywanie wiedzy w prowadzeniu działalności gospodarczej. Liczba kierunkowych efektów uczenia się, tj. 27 na studiach pierwszego stopnia i 26 – na studiach drugiego stopnia, jest odpowiednio wyważona. Z jednej strony nie jest zbyt duża, co sprawia, że są one określone na właściwym poziomie ogólności, pozwalając na dostosowywanie procesu kształcenia do zmian zachodzących w otoczeniu i w stanie wiedzy

z zakresu dyscyplin, z drugiej zaś uwzględniono w nich w należyтым zakresie specyfikę kierunku i tym samym odpowiednio wyeksponowano obszar finansów i rachunkowości. Potwierdzają to powtarzające się stwierdzenia: „z punktu widzenia finansów i rachunkowości”, „powiązania rachunkowości i finansów”, „wiedza z zakresu finansów i rachunkowości”, „dylematy z zakresu finansów i rachunkowości”. Uwzględniony jest również profil ogólnoakademicki kierunku, w szczególności poprzez jednoznaczne wyeksponowanie kompetencji niezbędnych w pracy badawczej, takich jak pozyskiwanie i syntetyzowanie danych z właściwie dobranych źródeł, analizowanie przyczyn i przebiegu zjawisk, procesów i zdarzeń, rozwiązywanie nietypowych i złożonych problemów, formułowanie własnych opinii, stawianie i weryfikowanie hipotez, stosowanie metod badawczych właściwych dla dyscypliny ekonomia i finanse.

Efekty kierunkowe zostały przypisane do odpowiednich charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji i w swoim brzmieniu są z nimi zgodne (z jednym wyjątkiem dotyczącym kompetencji językowych), jak również pod tym względem są sformułowane prawidłowo. Obejmują wszystkie efekty typowe z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wskazane w charakterystykach, a także stanowią w dużej mierze ich uszczegółowienie i rozszerzenie o specyfikę kierunku. Uwzględniają również aktualny stan wiedzy w zakresie ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości, a także miejsce tych dyscyplin w systemie nauk społecznych. Ich adekwatność do zakresu działalności naukowej Uczelni nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Na obu stopniach studiów wskazano efekty uczenia się określające konieczność nabycia umiejętności komunikowania się w języku obcym. Na pierwszym stopniu jest to K_U10: „absolwent potrafi posługiwać się specjalistycznym językiem obcym (angielskim) na poziomie B2”, a na drugim K_U10: „absolwent potrafi posługiwać się specjalistycznym językiem angielskim w zakresie finansów i rachunkowości” oraz K_U11: „absolwent potrafi komunikować się w mowie i piśmie językiem angielskim na poziomie B2+ w zakresie właściwym dla praktyki biznesu”. Niewłaściwe jest jednak zawężenie tej umiejętności wyłącznie do języka specjalistycznego i właściwego dla praktyki biznesu, bowiem zapisy Polskiej Ramy Kwalifikacji takiego zawężenia nie wprowadzają, a na poziomie 7. specjalistyczna terminologia jest wymieniona jedynie jako wymagany, niezbędny dodatek do ogólnej znajomości języka obcego.

Efekty kierunkowe korespondują z efektami uczenia się osiąganymi na poszczególnych zajęciach. W programie studiów (w jego części pod nazwą „opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się”) oraz w sylabusie dla każdego zajęć wskazane są efekty realizowane w ich ramach i jest ich w większości przypadków od czterech do sześciu, co należy ocenić pozytywnie w kontekście precyzji i jasności ich sformułowania. Zdarzają się jednak zajęcia, w ramach których liczba formułowanych efektów uczenia się jest już zbyt mała i są one zbyt ogólnikowe, przez co nie odzwierciedlają odpowiednio specyfiki obszaru kształcenia. Dotyczy to zajęć, w przypadku których wskazano jedynie dwa takie efekty, np. *mikroekonomia, makroekonomia, finanse samorządu terytorialnego, procedury kontrolne w prawie podatkowym, polityka pieniężna, finanse korporacji międzynarodowych i doradztwo podatkowe, bankowość inwestycyjna i usługi maklerskie, zarządzanie ryzykiem kredytowym, unie walutowe* – a nawet wyłącznie jeden efekt uczenia się, np. *nowoczesne techniki uczenia się, ochrona własności intelektualnej, ekonomia sektora publicznego, ceny transferowe*. W sylabusach, a także dodatkowo w postaci tabeli, określone jest powiązanie efektów dla zajęć z efektami kierunkowymi. Zdecydowana większość efektów kierunkowych, z nielicznymi wyjątkami, realizowana jest w ramach co najmniej paru, a częstokroć i parunastu zajęć, co sprawia, że ścieżka nauczania może podlegać znacznej indywidualizacji bez ryzyka pominięcia kluczowych rezultatów

kształcenia. Sposób określenia efektów dla zajęć należy uznać zasadniczo za prawidłowy: posiadają odpowiedni poziom specyfiki i we właściwy sposób wyważono efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności, w tym stanowiące kompetencje badawcze i niezbędne w działalności naukowej. Realizowane w ramach poszczególnych zajęć efekty uczenia się w pełni odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek, choć ich nacisk, zgodnie z koncepcją i celami kształcenia, położony jest przede wszystkim na subdyscyplinę finansów i rachunkowości. Deklarowane przez Uczelnię udziały dyscyplin w uzyskiwanych punktach ECTS są zbieżne z udziałami, jakie można oszacować na podstawie efektów (oraz treści programowych) dla zajęć.

Przewidziane do realizacji efekty uczenia się, zarówno określone dla kierunku, jak i dla poszczególnych zajęć, są sformułowane w sposób jasny, przejrzysty i zrozumiały, bez nadmiernych zawiłości językowych czy terminologicznych. Są możliwe do osiągnięcia przy odpowiednim dla studiów wyższych nakładzie pracy i wysiłku studenta, po ukończeniu programu studiów uwzględniającego indywidualizację ścieżki kształcenia i dobór zajęć w dopuszczalnym zakresie. Taki sposób ich przyjęcia i sformułowania pozwala na wykreowanie odpowiedniego systemu ich weryfikacji, w szczególności poprzez prace kontrolne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie wiodącej oraz w dyscyplinie wspomagającej, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni w tych dyscyplinach oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego oraz gospodarczego. Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty określone dla zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Odpowiadają również zasadniczo właściwym poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji i charakteryzują się stosowną specyfiką. Ich adekwatność do aktualnego stanu wiedzy oraz zakresu działalności naukowej Uczelni w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek (ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości), nie budzi również żadnych zastrzeżeń. Uwzględniają także kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, co pozwala na stworzenie skutecznego systemu ich jednoznacznej weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobrą praktyką jest bieżące wprowadzanie modyfikacji celów kształcenia, które uwzględniają wyniki najnowszych badań i trendów naukowych oraz wnioski wynikające z wielorakich kontaktów nauczycieli

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

akademickich z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego – przedsiębiorstw, instytucji finansowych, jednostek samorządowych oraz jednostek administracji państwowej.

Rekomendacje

1. Dostosować sposób sformułowania efektów uczenia się dotyczących języka obcego do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj. nie zawężać umiejętności wyłącznie do języka specjalistycznego i właściwego dla praktyki biznesu.
2. Uzupełnić efekty uczenia się dla zajęć, tak by były sformułowane na właściwym poziomie szczegółowości, a ich liczba – odpowiednia do zakresu treści programowych.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem przeprowadzonej analizy był program studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2022/2023. Treści programowe przekazywane studentom kierunku dotyczą głównie finansowych i rachunkowych aspektów procesów i zjawisk w obszarze funkcjonowania instytucji państwowych, podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych. Są w pełni zgodne z założonymi efektami uczenia się i umożliwiają ich uzyskanie. Najistotniejsze z tego punktu widzenia na studiach pierwszego stopnia są przede wszystkim zajęcia kierunkowe z zakresu subdyscypliny finansów i rachunkowości, np. *rachunkowość finansowa, rynek finansowy, finanse publiczne, zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, bankowość, ubezpieczenia, analiza finansowa, finanse gospodarstw domowych*. Treści odnoszące się do kluczowych efektów uczenia się są także realizowane na specjalnościowych modułach do wyboru podczas takich zajęć, jak: *międzynarodowe stosunki finansowe, wykorzystanie funduszy unijnych, finanse Unii Europejskiej, bankowość międzynarodowa, księgowość komputerowa, finanse samorządu terytorialnego lub rachunkowość podatkowa, organizacja rachunkowości w firmie, procedury kontrolne w prawie podatkowym, zarządzanie rentownością i płynnością finansową, strategie cenowe, rachunkowość w postępowaniu upadłościowym i układowym, rachunkowość małych firm*. Na studiach drugiego stopnia prowadzonych w języku polskim do podstawowych zajęć, w których biorą udział wszyscy studenci, należą: *polityka pieniężna, rachunkowość zarządcza, strategie finansowe przedsiębiorstw, prawo finansowe, rachunek kosztów, standardy sprawozdawczości finansowej, zarządzanie instytucjami kredytowymi*. Wybór specjalności skutkuje realizacją szczegółowych zajęć należących do obszarów: bankowości, ubezpieczeń, controllingu, analizy finansowej, doradztwa finansowego, finansów przedsiębiorstw, inżynierii finansowej, rachunkowości, audytu finansowego. Realizowane na studiach drugiego stopnia kształcenie w języku angielskim obejmuje takie zajęcia kierunkowe, jak *taxation and tax law, financial econometrics, capital market law, corporate finance, advanced financial accounting, advanced*

financial statement analysis, bank management, oraz zajęcia specjalnościowe z obszarów finansów przedsiębiorstw, rachunkowości, rynków finansowych i instytucji finansowych.

Ścieżki kształcenia realizowane przez studentów uwzględniają zagadnienia zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie ekonomii i finansów, która stanowi dyscyplinę wiodącą, oraz w dyscyplinie dodatkowej, tj. w naukach o zarządzaniu i jakości. Przekazywane w ich ramach treści programowe w pełni korespondują z zakresem działalności naukowej Uczelni w obu tych dyscyplinach; ponieważ przeważająca część zajęć związana jest z tą działalnością. Treści przekazywane na poszczególnych zajęciach są ze sobą powiązane i wzajemnie się uzupełniają, tworząc specyficzny, kompleksowy, interdyscyplinarny, nowoczesny program studiów w zakresie finansów i rachunkowości, dostosowany do bieżących procesów zachodzących w otaczającej studenta rzeczywistości oraz prawidłowo osadzony w dorobku nauki i w szerokim kontekście społeczno-gospodarczym.

Analiza sylabusów wykazała, że w przypadku niektórych zajęć obejmujących relatywnie szybko zmieniające się treści zalecana literatura jest w części nieaktualna (wydana ponad dziesięć, czy nawet dwadzieścia, lat temu). Dotyczy to w szczególności takich zajęć jak: *nowoczesne techniki uczenia się, biznes plan, bankowość, finanse gospodarstw domowych, start w biznesie, zarządzanie MSP, międzynarodowe stosunki finansowe, ekonomia sektora publicznego, księgowość komputerowa, polityka pieniężna, zarządzanie ryzykiem kredytowym, unie walutowe, usługi płatnicze i systemy rozliczeniowe, zarządzanie ryzykiem walutowym, relationship banking, credit rating*.

Program studiów pierwszego stopnia jest realizowany w ciągu sześciu semestrów, co pozwala na realizację efektów uczenia się. Całości nakładu pracy studenta w prawidłowy sposób przypisano 180 punktów ECTS, równomiernie rozłożonych na semestry (po 28-32 ECTS). Zgodnie z deklaracją Uczelni zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów obejmują na studiach stacjonarnych ogółem 1800 godzin wykładów i ćwiczeń (w tym seminariów) oraz dodatkowo 160 godzin praktyki zawodowej. Niemniej jednak w sylabusach wskazane są jeszcze inne formy tego rodzaju zajęć, takie jak konsultacje czy egzamin, co sprawia, że całkowita liczba ich godzin wynosi od 2575 do 2577 (w zależności od ścieżki kształcenia). Wszystkim tym zajęciom przyporządkowano razem 92,5 punktu ECTS. Wymiar pracy własnej studentów wynosi od 2060 do 2084 godzin. W przypadku studiów niestacjonarnych, zgodnie z treścią raportu samooceny, zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów obejmują 1044 godzin wykładów i ćwiczeń oraz 160 godzin praktyki i przyporządkowano im 41,8 punktu ECTS, co oznacza, że Uczelnia uwzględniła tu wyłącznie wykłady i ćwiczenia, bez brania pod uwagę praktyki i innych form tego rodzaju zajęć wskazanych w sylabusach. Oszacowanie to zostało skorygowane przez przedstawicieli Uczelni podczas wizytacji i określone jako 70,2 punktu ECTS. Uwzględniono tu również, że całkowita liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi od 1737 do 1770. Wymiar pracy własnej studentów jest określony na 2793-2852 godzin.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje cztery semestry, co jest wystarczające dla realizacji założonych efektów uczenia się. Całości nakładu pracy studenta, równomiernie rozłożonego na semestry (po 29-31 ECTS), przypisano poprawnie 120 punktów ECTS. Zgodnie ze wskazaniem raportu samooceny zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych mają wymiar ogółem 795 godzin (w przypadku ścieżki anglojęzycznej – 780 godz.). Wskazanie to nie obejmuje wszystkich form tego rodzaju zajęć określonych w sylabusach (przede wszystkim konsultacji). Po ich uwzględnieniu całkowita liczba ich godzin wynosi od 1559 do 1593 (w zależności od ścieżki kształcenia). Zajęciom

z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów przyporządkowano razem 60 punktów ECTS (61 punktów ECTS dla ścieżki anglojęzycznej). Całkowity wymiar pracy własnej studentów wynosi od 1422 do 1456 godzin. W przypadku studiów niestacjonarnych drugiego stopnia zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, zgodnie z treścią raportu samooceny, obejmują 480 godzin i również tu nie zostały ujęte w pełni wszystkie formy zajęć tego rodzaju. Po ich uwzględnieniu liczba ta będzie wynosić od 850 do 972 godzin. Zajęciom tym przyporządkowano 37 punktów ECTS. Praca własna studentów obejmuje od 2043 do 2165 godzin.

Nakłady pracy niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć na ocenianym kierunku są poprawnie określone (1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta). Umożliwiają one również osiągnięcie założonych dla zajęć efektów uczenia się. Na pracę studenta składają się po pierwsze: zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów: godziny ujęte w planie studiów, tj. wykłady, ćwiczenia (w tym seminaria) i praktyka zawodowa, udział w egzaminach oraz konsultacje (stacjonarne i on-line). Po drugie, obejmują one pracę indywidualną i grupową studenta: przygotowanie się do zajęć dydaktycznych, studiowanie literatury, prace domowe, powtarzanie materiału, opracowanie projektów i innych form weryfikujących efekty uczenia się (np. pracy dyplomowej) oraz przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów (w tym dyplomowego). Zastrzeżenia w tym zakresie budzi jedynie odpowiednie udokumentowanie wskazywanych w sylabusach konsultacji jako formy zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela. W programie i planie studiów nie są one uwzględnione; wykazane są jedynie godziny wykładów i ćwiczeń (jako „łączna liczba godzin dydaktycznych”) oraz praktyki. Ogólne wskazanie w sylabusach, że godziny konsultacji są wliczane do godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, nie jest wystarczające. Uczelnia nie przypisała do konsultacji konkretnych efektów uczenia się, treści programowych ani sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Godziny konsultacji nie są ponadto zaliczane do rocznego wymiaru pensum dydaktycznego nauczycieli, ani rozliczane i opłacane

Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich mają właściwy udział w strukturze godzinowej kształcenia i uzyskiwania punktów ECTS, a liczba godzin i przyporządkowany im nakład pracy studenta umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się. W przypadku studiów stacjonarnych spełniony jest wymóg, że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Na studiach pierwszego stopnia oszacowany przez Uczelnię udział punktów ECTS uzyskiwanych w ramach tych zajęć w całkowitej liczbie punktów ECTS wynosi ok. 51%, a na studiach drugiego stopnia – 50%. Ponieważ proporcje nakładu pracy przeznaczonego na uzyskiwanie punktów ECTS w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów oraz w wyniku pracy własnej są zróżnicowane w zależności od specyfiki poszczególnych zajęć objętych programem studiów, udział ten można by szacować również na odmiennym poziomie, jednak, niezależnie od przyjętego podejścia, będzie on spełniał wymogi.

Kolejność zajęć na obu stopniach studiów jest spójna i logiczna; właściwe jest również ich rozplanowanie na semestry. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia podzielone są na moduły: zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego, zajęcia z zakresu treści podstawowych, zajęcia z zakresu treści kierunkowych, zajęcia pomocnicze kierunkowe, moduły specjalnościowe do wyboru. W początkowych semestrach odbywa się kształcenie ogólne (*technologie informacyjne, ochrona własności*

intelektualnej, nowoczesne techniki uczenia się) oraz w zakresie treści związanych z fundamentami wiedzy (*mikroekonomia, makroekonomia, statystyka, prawo gospodarcze, rachunkowość, finanse*). W kolejnej części cyklu kształcenia student uczestniczy w zajęciach kierunkowych (*rachunkowość finansowa, rynek finansowy, finanse publiczne, bankowość, analiza finansowa* itd.), a ostatecznie realizuje zajęcia z wybranego modułu specjalnościowego. Na studiach drugiego stopnia pierwszą grupę stanowią zajęcia z zakresu treści podstawowych (*polityka pieniężna, rachunkowość zarządcza, strategie finansowe przedsiębiorstw*), kolejną – z zakresu treści kierunkowych (*prawo finansowe, rachunek kosztów, standardy sprawozdawczości finansowej, zarządzanie instytucjami kredytowymi*), a ostatnią – zajęcia specjalnościowe. W sekwencyjności zajęć o charakterze komplementarnym jest również zachowana logika, np. student pierwszego stopnia najpierw uczestniczy w *mikroekonomii* (semestr 1.), a dopiero później w *makroekonomii* (semestr 2.), najpierw w *rachunkowości* (semestr 1.), a następnie w *rachunkowości finansowej* (semestr 2.). Lektoraty języka angielskiego realizowane są w semestrze 3. i 4. studiów pierwszego stopnia oraz w semestrze 2. i 3. studiów drugiego stopnia (na ścieżce anglojęzycznej – wyłącznie w semestrze 1.). Semestr, w którym odbywa się praktyka zawodowa, nie został określony w planie studiów.

Seminaria odbywają się na dwóch (pierwszy stopień) lub trzech (drugi stopień) ostatnich semestrach studiów, gdy studenci mają już ugruntowaną wiedzę fundamentalną. Przyjęta sekwencja zajęć nie budzi wątpliwości, jeśli chodzi o umożliwienie studentom osiągnięcia efektów uczenia się. Odpowiedni pod tym względem jest również dobór form zajęć i proporcje liczby godzin dydaktycznych realizowanych na poszczególnych formach studiów. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, jeśli uwzględni się wyłącznie zajęcia ujęte w planie studiów (oprócz praktyk), czyli wykłady i ćwiczenia, wykłady stanowią ok. 48-49% godzin zajęć (w zależności od modułu specjalnościowego); na studiach niestacjonarnych jest to ok. 50-51%. W przypadku studiów drugiego stopnia wartość tego wskaźnika wynosi odpowiednio ok. 40-54% i ok. 42-55% (w zależności od specjalności i języka nauczania). Wziąwszy pod uwagę profil ogólnoakademicki analizowanego kierunku, są to proporcje prawidłowe. Studenci kierunku mają możliwość wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze określonym we właściwych przepisach, tj. co najmniej 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, czyli przynajmniej 54 punkty ECTS na studiach pierwszego stopnia i 36 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia. Na studiach pierwszego stopnia są to: *język angielski w biznesie* (7 ECTS; student ma możliwość wyboru poziomu języka, jednak niezależnie od tego wyboru każdorazowo ma on możliwość osiągnięcia wymaganego poziomu B2), zajęcia z obszaru nauk humanistycznych (6 ECTS), zajęcia ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku studiów (2 ECTS), moduł specjalnościowy (39 ECTS), *seminarium dyplomowe* (wybór promotora – 10 ECTS) oraz *praktyka zawodowa* (wybór zakładu pracy – 4 ECTS). Na drugim stopniu studiów prowadzonych w języku polskim są to: *business English for finance and accounting* (3 ECTS; student ma możliwość wyboru języka, jednak niezależnie od tego wyboru każdorazowo ma on możliwość osiągnięcia wymaganego poziomu B2+), wykłady ogólnouczelniane w języku angielskim (2 ECTS), *seminarium magisterskie* (wybór promotora – 20 ECTS) oraz zajęcia w ramach specjalności (54 ECTS); na ścieżce anglojęzycznej – *business English for finance* (wybór poziomu języka – 2 ECTS), wykłady ogólnouczelniane (2 ECTS), *master's diploma seminar / master thesis* (wybór promotora – 20 ECTS) oraz zajęcia w ramach specjalności (42 ECTS). Zgodnie z ogólnymi zapisami regulaminu studiów student wybiera specjalność (moduł) w terminie wyznaczonym przez dziekana. Selekcja specjalności (modułu) i innych zajęć oraz wybór promotora dokonywane są elektronicznie poprzez system USOS. Minimalna liczba zapisanych osób wymagana do uruchomienia zajęć i specjalności (modułu) określona jest przez właściwe zarządzenie Rektora zasadniczo na poziomie 20. W przypadku seminarium są to 2 osoby.

W roku akademickim 2023/2024 na studiach pierwszego stopnia uruchomione były oba moduły specjalnościowe, a na studiach drugiego stopnia, w zależności od roku i formy studiów – od dwóch do pięciu specjalności. Lista promotorów wraz ze wskazaniem obszaru ich zainteresowań naukowych (tematyki prac dyplomowych) ogłaszana jest w formie elektronicznej. Do wyboru jest kilkunastu promotorów. O przyjęciu na seminarium decyduje kolejność zgłoszeń, jednak promotor może zgłosić do 3 studentów, którzy są dopisywani do listy uczestników seminarium po zakończeniu rejestracji. Student samodzielnie wybiera miejsce odbywania praktyki. Swobodny wybór wskazanych zajęć pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, jej indywidualizację i dopasowanie do własnych potrzeb i wizji swojego rozwoju.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek, wynosi na studiach pierwszego stopnia 158 (czyli ok. 88% ogółu punktów wymaganych do ukończenia studiów), a na studiach drugiego stopnia – od 89 do 116 (tj. ok. 74-97%), w zależności od specjalności i języka nauczania. Spełnia ona zatem wymóg określony w przepisach, tzn. jest wyższa niż 50% ogółu punktów ECTS. Zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego na studiach pierwszego stopnia to *język angielski w biznesie*. Obejmuje on wymiar 120 godzin (studia stacjonarne) lub 72 godzin (studia niestacjonarne) i pozwala na uzyskanie 7 punktów ECTS. Na studiach drugiego stopnia studenci uczestniczą w zajęciach *business English for finance and accounting* (w przypadku ścieżki anglojęzycznej: *business English for finance*), w wymiarze 30 godzin na obu formach studiów, co przekłada się na 3 punkty ECTS (2 punkty ECTS na ścieżce anglojęzycznej). Dodatkowo, studenci studiów stacjonarnych są zobowiązani do uzyskania 2 punktów ECTS w ramach wykładów ogólnouniwersyteckich w języku angielskim.

Oceniany kierunek przyporządkowany jest do dyscyplin z dziedziny nauk społecznych (ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości), zatem liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych na każdym stopniu studiów, powinna być nie mniejsza niż 5. Na studiach pierwszego stopnia są to zajęcia do wyboru w łącznym wymiarze 6 punktów ECTS z *filozofii, podstaw etyki, historii gospodarczej, sztuki wystąpień publicznych, writingu – pisemnych form użytkowych dla studentów studiów ekonomicznych oraz nowych mediów i demokracji*. W ramach studiów drugiego stopnia do zajęć obejmujących treści z dziedziny nauk humanistycznych należą: *relacje inwestorskie i etyka na rynku finansowym na specjalności doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw* (5 ECTS), *etyka w rachunkowości i rewizji finansowej na specjalności rachunkowość i audyt finansowy* (4 ECTS), *etyka na rynku finansowym na specjalności ubezpieczenia gospodarcze* (3 ECTS) oraz *ethics in finance na ścieżce anglojęzycznej* (4 ECTS). Na Uczelni został jednak rozpoczęty proces aktualizacji programu studiów w tym zakresie i do programu studiów drugiego stopnia zostały od przyszłego roku akademickiego 2024/2025 wprowadzone zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych w języku polskim i angielskim oraz *etyka w finansach* (na ścieżce anglojęzycznej – *ethics in finance*) w łącznym wymiarze 6 punktów ECTS.

Plan studiów obejmuje w pewnym zakresie zajęcia prowadzone z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na studiach pierwszego stopnia jest to jeden wykład i jedno zajęcia w formie ćwiczeń, a na drugim stopniu studiów – pięć wykładów i dwa zajęcia w formie ćwiczeń. Wymiar tych zajęć jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, tzn. liczba uzyskiwanych w ten sposób punktów ECTS, równa 2 lub 6 (w zależności od modułu) na studiach pierwszego stopnia i 16 lub 34 – na studiach drugiego stopnia, nie przekracza 75% wszystkich punktów.

Metody kształcenia wykorzystywane na kierunku są różnorodne, mają charakter specyficzny i zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W raporcie samooceny pojawia się deklaracja, że stosowane metody są dostosowane do charakteru zajęć oraz treści kształcenia, mają za zadanie pobudzać studentów do aktywnego udziału w zajęciach i twórczego rozwiązywania problemów oraz uczyć współpracy, umiejętności prezentacji i komunikowania się podczas prac w grupach. Analiza sylabusów i przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć wskazują, że założenia te są realizowane. Do metod nauczania – wykorzystywanych zarówno przy bezpośrednim kontakcie studentów z prowadzącym, jak i w ramach ich pracy własnej – należą: metody podające, takie jak wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka czy opis; metody poszukujące, tj. studium przypadku, ćwiczenia, projektu, klasyczna metoda problemowa, referat, metoda sytuacyjna, obserwacja, giełda pomysłów, metoda laboratoryjna, analiza SWOT, metoda biograficzna, seminarium, doświadczenia, metoda oxfordzka, stoliki eksperckie; metody eksponujące: pokaz, symulacja i drama. Dobór metod kształcenia jest prawidłowy, zorientowany na studentów i uwzględnia najnowsze osiągnięcia dydaktyki. Przyjęte metody obejmują w zasadniczo prawidłowy sposób dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, w szczególności oprogramowanie komputerowe (EMIS, Gantt Project, Gretl, Legalis, Lex, Excel, PowerPoint, PowerBI, Symfonia Finanse i Księgowość, Symfonia Kadry i Płace, SAP S/4 Hana, Score Hunter, SQL Server, TOPSIM General Management II, UiPath StudioX) wspomagające studentów w osiąganiu efektów uczenia się. Przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć to potwierdzają. Na ocenianym kierunku studiów w pewnym stopniu jest wykorzystywany potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne w tym zakresie narzędzia, zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Na Uczelni funkcjonują szczegółowe „Wytyczne tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość”, które w kompleksowy i precyzyjny sposób regulują to zagadnienie. Zajęcia prowadzone przy użyciu tych metod i technik mają przypisane miejsce na platformie Moodle, na której znajdują się również informacje organizacyjne. Jeśli prowadzący zajęcia w formie tradycyjnej wykorzystują platformę Moodle lub Teams, to umieszczone są tam materiały wykładowe, zadania i ich rozwiązania, studia przypadków i inne materiały wspomagające proces kształcenia. Dotyczy to ok. jednej trzeciej wszystkich zajęć. Platformy te używane są również do kontaktów ze studentami poza zajęciami i dyżurami. W związku z tym należy podkreślić, że metody i techniki kształcenia na odległość w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (np. przygotowywanie prac pisemnych czy branie udziału w debacie) są wykorzystywane jedynie pomocniczo. Większość stosowanych na kierunku metod kształcenia ma charakter aktywizujący do udziału w procesie nauczania, ukierunkowany na samodzielność, zachęcający do krytycznego myślenia i indywidualnego pogłębiania wiedzy. Przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć to potwierdzają.

Podczas *seminarium dyplomowego* i *seminarium magisterskiego* kładzie się nacisk na motywowanie studentów w zakresie poszukiwania wiarygodnych źródeł wiedzy oraz krytycznego myślenia i odpowiedniego doboru danych do badań naukowych. Stosuje się również takie metody kształcenia, jak metoda problemowa, studiowanie literatury, obserwacja, studium przypadków, metoda seminaryjna, giełda pomysłów. Umożliwiają one studentom przygotowanie się do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, i udziału w tej działalności, a także pozwalają wypracować umiejętność właściwego doboru narzędzi, metod i technik, w szczególności informacyjno-komunikacyjnych o zaawansowanym charakterze.

Podczas lektoratów z języka obcego na obu stopniach studiów stosuje się m. in. metody kognitywno-komunikacyjne, pogadanki, projekty, dyskusje, prezentacje, studia przypadków, symulacje czy ćwiczenia. Mają one zasadniczo charakter standardowy i niewątpliwie umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 (na studiach pierwszego stopnia) lub B2+ (na studiach drugiego stopnia). Ich uzupełnienie stanowią metody stosowane na wykładach ogólnouniwersyteckich prowadzonych w języku angielskim również nie budzące zastrzeżeń w tym zakresie.

Proces nauczania jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb indywidualnych studentów, w szczególności tych z niepełnosprawnością, w oparciu o zasady ogólnouczelniane, w tym wskazane w regulaminie studiów. Na Uczelni funkcjonuje Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, którego celem jest wspieranie osób z problemami zdrowotnymi, w tym podczas kształcenia, oraz zwiększanie dostępności uczelni dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wsparcie w sferze dydaktycznej dotyczy takich obszarów jak: usługi asystentów (sporządzanie notatek na zajęciach, przygotowywanie materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie, pomoc w sprawach organizacyjnych związanych z tokiem studiów, pomoc w przemieszczaniu się), indywidualne sesje wsparcia edukacyjnego, bezpłatne przewozy na zajęcia, zmiana zasad uczestnictwa w zajęciach (włączenie do udziału w zajęciach osób trzecich – tłumaczy języka migowego, stenotypistów; zastosowanie urządzeń technicznych, w tym urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk; zmiana formy sprawdzania wiedzy w trakcie zajęć; realizacja zajęć w trybie indywidualnym, w tym lektoratów i zajęć wychowania fizycznego; zmiana miejsca odbywania zajęć), zmiana trybu zdawania egzaminu lub uzyskania zaliczenia, wypożyczanie sprzętu specjalistycznego i oprogramowania wspomagającego. W roku akademickim 2023/2024 jeden student z niepełnosprawnościami (w roku akademickim 2022/2023 – dwóch) korzystał z ewidencjonowanych form takiego wsparcia. Dla studentów będących sportowcami przeznaczony jest Program kariera dwutorowa umożliwiający dostosowanie procesu ich nauczania (w szczególności przy wydłużeniu okresu studiowania) w zakresie pozwalającym na kontynuowanie i rozwijanie kariery sportowej, z uwzględnieniem ustalonych dla danego kierunku efektów uczenia się. W ostatnich dwóch latach na ocenianym kierunku z tego programu korzystała jedna osoba.

Uczelnia oferuje możliwość indywidualizacji ścieżek kształcenia na kilka sposobów, w szczególności poprzez wybór: części zajęć (w tym modułu lub specjalności), miejsca praktyki zawodowej, promotora i tematu pracy dyplomowej, w drodze realizacji części studiów na innej uczelni (w tym zagranicznej) oraz w oparciu o indywidualny plan studiów i indywidualną organizację studiów. Zasady tych dwóch ostatnich rozwiązań określone są w regulaminie studiów, a rozstrzygnięcie w ich przedmiocie wydaje dziekan. Indywidualny plan studiów jest formą wsparcia dla studentów wybitnie uzdolnionych i wyróżniających się. W jego ramach zapewnia się studentowi opiekę dydaktyczno-naukową tutora oraz indywidualny dobór treści i form kształcenia polegający na rozszerzeniu zakresu wiedzy, na łączeniu specjalności, na udziale w pracach badawczych lub na zmianie planu studiów (także z uwagi na odbywanie części studiów w innej uczelni). Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniu niestandardowych zasad odbywania i zaliczania zajęć, zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sprowadza się to w szczególności do samodzielnego wyboru grupy dydaktycznej przez studenta, do częściowego lub całkowitego zwolnienia z uczestnictwa w zajęciach prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub do indywidualnych terminów i sposobów weryfikacji efektów uczenia się. W roku akademickim 2023/2024 1 student ocenianego kierunku studiował w oparciu o indywidualny plan studiów, a 12 – w oparciu o indywidualną organizację

studiów, zaś 5 studentów realizowało część studiów na innej uczelni (w tym zagranicznej). W roku akademickim 2022/2023 było to odpowiednio 4, 12 i 4 studentów.

Program nauczania kierunku finanse i rachunkowość obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe. Ich celem jest „weryfikacja zdobytej w trakcie studiów wiedzy teoretycznej z zakresu finansów i rachunkowości oraz dalsze kształcenie studentów przez umożliwienie im podejmowania aktywności administracyjno-biznesowej, pozwalającej na nabywanie praktycznych umiejętności i kompetencji mających zastosowanie w trakcie realizowanych przez organizacje finansowo-księgowych funkcji”. Dla praktyk zaplanowano efekty uczenia się z dwóch obszarów: umiejętności (5 efektów) i kompetencji społecznych (1 efekt). Są one zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, na przykład efekt KU06 dla praktyk (potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej) występuje również w takich zajęciach, jak *prawo gospodarcze, umiejętności interpersonalne, rachunkowość podatkowa czy rachunkowość w postępowaniu upadłościowym i układowym*; a efekt KU12 (potrafi współdziałać i pracować w ramach grup zawodowych, przyjmując w nich różne role) jest zaplanowany również dla zajęć *start w biznesie, umiejętności interpersonalne, gry kierownicze w finansach czy gry kierownicze w finansach i rachunkowości*.

Program praktyk przewiduje zapoznanie się z funkcjonującymi w organizacji zasadami, strukturami, procedurami, procesami, systemami, mechanizmami i wykorzystywanymi w obszarze działań zarządczych narzędziami zarówno ekonomicznymi, jak i finansowymi. Ich treści programowe dotyczą takich obszarów aktywności organizacji, jak zarządzanie strategiczne, działalność analityczna, działalność operacyjna i jej zaopatrzenie, zarządzanie jakością, marketing i sprzedaż, logistyka, finanse i rachunkowość, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie komunikacją (wewnętrzną, zewnętrzną), kreowanie wizerunku i budowanie relacji z interesariuszami. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się.

Zajęcia *praktyka zawodowa* mają wymiar 120 godzin (4 tygodnie), którym przyporządkowano 4 punkty ECTS, co zgodne jest z regulacjami ustawowymi (30 godzin pracy studenta na 1 ECTS) oraz umożliwia osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się.

Dobór miejsc praktyk wynika z założeń przyjętych w dokumencie Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w myśl których praktyka zawodowa może odbywać się w przedsiębiorstwach, jednostkach administracji rządowej, administracji samorządowej, instytucjach społecznych, oświatowych itd., jeśli charakter praktyk jest zgodny z profilem kierunku studiów.

Uczelnia przedstawiła zestawienie praktyk odbytych w poprzednim roku akademickim, a analiza podmiotów, w których miały one miejsce, potwierdziła, że zapewniają one osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują analizę przedłożonej przez studenta dokumentacji, w tym karty oceny osiągnięcia efektów uczenia się wystawionej przez przedsiębiorstwo/instytucję, w której student odbywał praktyki, i wypełnionego elektronicznie kwestionariusza ankiety dotyczącego przebiegu praktyk dostępnego online.

W przypadku prowadzenia przez studenta własnej działalności gospodarczej ocena następuje w oparciu o złożony w dziekanacie wniosek o zaliczenie praktyk wraz z dokumentem potwierdzającym

prowadzenie działalności gospodarczej przez studenta oraz jego oświadczeniem tego dotyczącym. W takim przypadku zalicza się studentowi praktyki na ocenę bardzo dobrą.

Analiza dokumentacji praktyk z ubiegłego roku akademickiego pozwala stwierdzić, że metody te i sposób dokumentacji są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Ocena ta, dokonywana przez opiekuna praktyk, ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Na kierunku finanse i rachunkowość brak przypadków odbywania praktyk z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Kompetencje kierunkowego koordynatora praktyk wynikają z dużego doświadczenia (praca w korporacji finansowej na stanowiskach kierowniczych, obecnie pełnienie funkcji prezesa zarządu uczelnianej spółki spin off oraz własna działalność gospodarcza) i zdecydowanie umożliwiają i wspomagają prawidłową realizację praktyk. Z uwagi na fakt, iż praktyki zawodowe odbywane są w niewielkim wymiarze godzin, jeden opiekun jest w stanie efektywnie tę opiekę sprawować.

Analiza sprawozdania z praktyk wskazuje, iż infrastruktura i wyposażenie miejsc ich odbywania są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i zapewniają prawidłową ich realizację, jak również, że możliwe jest osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalne przyjęte Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, obowiązujące od 1 października 2022 r. Dokument ten stanowi, iż za nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych na Wydziale odpowiada Pełnomocnik Dziekana WNEiZ UMK ds. kontaktów z przedsiębiorczością (kierownik praktyk), a za realizację zadań związanych z organizacją i koordynowaniem praktyk zawodowych odpowiada wskazany spośród nauczycieli akademickich wydziałowy koordynator studenckich praktyk zawodowych. Administracyjną obsługę studentów w zakresie praktyk realizuje wyznaczony pracownik dziekanatu ds. obsługi praktyk.

Dokument ten jako kryteria, które muszą spełniać miejsca odbywania praktyk, wskazuje, iż praktyka zawodowa odbywać się może w przedsiębiorstwach, jednostkach administracji rządowej, administracji samorządowej, instytucjach społecznych, oświatowych, placówkach służby zdrowia lub innych jednostkach organizacyjnych, jeżeli charakter odbywanych przez studenta praktyk będzie zgodny z profilem jego kierunku studiów. Ponadto praktyka zawodowa odbywać się może w ramach programów Unii Europejskiej w instytucjach, które realizują projekty wymian zagranicznych skierowanych do studentów.

W praktyce przed zatwierdzeniem miejsca odbywania praktyki zgłoszonego przez studenta koordynator praktyk analizuje nie tylko profil placówki, w której mają odbywać się praktyki, ale też kwalifikacje kadry i możliwość osiągania przez studentów efektów uczenia się określonych dla praktyk, skalę prowadzonej działalności, strukturę organizacyjną i wyposażenie siedziby, a przede wszystkim możliwość osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się określonych dla praktyk. Wymienione kryteria są jasno określone i mają charakter jakościowy.

Praktyki zawodowe mogą mieć różne formy, w tym zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na okres co najmniej jednego miesiąca w zakładzie pracy na stanowisku zgodnym z profilem kierunku studiów. Dokumentacja i sposób oceniania są identyczne jak w przypadku innych form praktyk.

Reguły przeprowadzania hospitacji praktyk nie są w Zasadach uregulowane, natomiast w praktyce są one dokonywane wybiórczo i dotyczą nowo wybieranych podmiotów przyjmujących studentów na praktyki. Hospitacje prowadzone są w oparciu o kwestionariusz hospitacji, najczęściej w formie telefonicznej.

Zadania opiekuna praktyk ze strony podmiotu przyjmującego wymienione są w umowie zawieranej z podmiotem przyjmującym i obejmują przeszkolenie studenta w zakresie regulaminu pracy, przeprowadzenie szkolenia BHP i ppoż. oraz innych dotyczących tajemnic firmy. Ponadto osoba ta ma za zadanie ocenienie stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się w skali od 2 do 5 na przygotowanej przez Wydział karcie stanowiącej część dokumentacji praktyk.

Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk obejmuje komunikowanie się głównie telefoniczne, zwłaszcza w celu zatwierdzenia miejsca odbywania praktyki. Rozmowa taka jest przeprowadzana z nowo pozyskiwanymi instytucjami. Dalszy przepływ informacji odbywa się zasadniczo za pośrednictwem odbywającego praktyki studenta. Inne kontakty mogą wynikać z powstania problemu wymagającego wypracowania wspólnego rozwiązania.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a aktualna ich oferta dostępna jest w Biurze Karier. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, koordynator praktyk zatwierdza to miejsce w oparciu o wcześniej omówione kryteria.

Program praktyk oraz ich realizacja są oceniane przez studentów w ramach wypełnianego obowiązkowo kwestionariusza ankiety. Ponadto doraźnie ocena w tym zakresie jest dokonywana w ramach rozmów prowadzonych ze studentami przez koordynatora praktyk. W rozmowach tych ocenie poddawani są również opiekunowie praktyk w miejscu ich odbywania. Przebieg praktyk jest oceniany również w trakcie hospitacji dokonywanych przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni. Efekty uczenia się osiąmane na praktykach podlegają ocenie przez opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania. Oceny te są podstawą do zaliczenia praktyk dokonywanego przez koordynatora praktyk. Ponadto wszystkie kwestie dotyczące praktyk są przedmiotem analiz prowadzonych przez osobę sprawującą nadzór nad praktykami z ramienia uczelni, aby w razie problemów reagować i ostatecznie zapewniać jak najlepsze warunki odbywanych przez studentów praktyk.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku jest prawidłowa. Zajęcia są rozplanowane w sposób umożliwiający efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w nich i samodzielne uczenie się. Ogólne zasady organizacji procesu nauczania zawiera regulamin studiów. W myśl postanowień powyższego aktu prawnego rok akademicki rozpoczyna się 1 października, trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i dzieli się na dwa semestry – zimowy i letni. Ramową organizację roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnych oraz przerw w zajęciach ustala z co najmniej czteromiesięcznym wyprzedzeniem Rektor. Plany zajęć dydaktycznych oraz terminy zjazdów zatwierdza i ogłasza w formie elektronicznej Dziekan nie później niż na 10 dni przed rozpoczęciem semestru. Ostateczny termin uzyskania zaliczenia zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych i zdania wszystkich egzaminów objętych planem studiów w semestrze zimowym upływa 28 lutego, a w semestrze letnim – 20 września. Terminy egzaminów ustalane są przez egzaminatora, zatwierdzone przez dziekana i podawane przez prowadzących do wiadomości studentów co najmniej 14 dni przed terminem zakończenia zajęć. Termin egzaminu poprawkowego może zostać wyznaczony na dzień przypadający nie wcześniej niż po upływie 5 dni od dnia ogłoszenia wyniku pierwszego terminu egzaminu.

Analiza harmonogramu roku akademickiego 2023/2024 nie wykazała nieprawidłowości. Zajęcia odbywają się przez około 15 tygodni w każdym z semestrów. Podstawowe i poprawkowe sesje egzaminacyjne trwają po ok. dwa tygodnie, co jest okresem wystarczającym dla przeprowadzenia weryfikacji efektów uczenia się, i, z wyjątkiem zimowej sesji poprawkowej, odbywają się w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych. Egzaminy są rozplanowane nierównomiernie, ale w ciągu dnia ma miejsce nie więcej niż jeden egzamin. Zajęcia na studiach stacjonarnych trwają od poniedziałku do piątku, zaczynają się o 8:00 i mają miejsce zazwyczaj aż do 19:30. Obejmują często kilkugodzinne przerwy i trwają czasem przez cały dzień. Nie jest to rozwiązanie sprzyjające jakości uczenia się przez studentów. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i w niedziele, w trakcie stosunkowo równomiernie rozłożonych w semestrze zjazdów. Trwają maksymalnie od 8:00 do 18:15, choć zazwyczaj znacznie krócej.

Wskazany w dokumentach określających organizację procesu nauczania czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwi weryfikację ich wszystkich oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej, choć w sposób nie w pełni uregulowany w przepisach wewnętrznych. Końcowe oceny z zajęć, których zaliczenie jest warunkiem przystąpienia do egzaminu, są ogłaszane nie później niż na 3 dni przed jego terminem, a pozostałych zajęć – do 28 lutego w semestrze zimowym i do 20 września w semestrze letnim. Oceny z egzaminów pisemnych egzaminatorzy wprowadzają do systemu elektronicznego w ciągu 14 dni, a ustnych – w ciągu 3 dni (choć ich ogłoszenie następuje bezpośrednio po zakończeniu egzaminu). W regulacjach uczelnianych brak jest jednak określenia terminów: ogłoszenia studentom ocen z wykonywanych w trakcie semestru prac kontrolnych, projektów, kolokwii itp. i innych form weryfikacji efektów uczenia się studentów; udostępnienia do wglądu ocenionej pracy śródsesemestralnej, zaliczeniowej i egzaminacyjnej oraz udzielenia informacji, objaśnień i uzasadnienia dotyczących uzyskanych ocen.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium wykazała, że kierunek spełnia ustalone standardy. Poza drugorzędными zastrzeżeniami, dotyczącymi aktualności zalecanej literatury oraz dokumentowania konsultacji, realizacja programu studiów jest prawidłowa. Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i dla poszczególnych zajęć, a także z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Odpowiadają również zakresowi działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Są także kompleksowe i specyficzne dla zajęć składających się na program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich założonych efektów uczenia się. Czas trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia i nakład pracy studenta są poprawnie oszacowane i gwarantują realizację efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów określona w programie studiów

zapewnia realizację przez studentów zamierzonych efektów uczenia się, a w przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach tych zajęć jest zgodna z wymaganiami określonymi w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Sekwencja zajęć, dobór ich form oraz proporcje liczby godzin wykładów i ćwiczeń, uwzględniające ogólnoakademicki profil i specyfikę kierunku, pozwalają na uzyskanie założonych efektów uczenia się. Studenci mają możliwość wyboru zajęć w odpowiednim zakresie i według poprawnie przyjętych zasad. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmuje zajęcia związane z prowadzoną na uczelni działalnością naukową w wymaganym wymiarze oraz kształtujące w zakresie języka obcego. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano wymaganą liczbę punktów ECTS. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest prawidłowy. Stosowane na kierunku metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Przy ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki, a w procesach nauczania i uczenia się stosowane są odpowiednio dobrane środki i narzędzia. We właściwy sposób wykorzystywany jest w tym zakresie również potencjał kształcenia z użyciem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i do pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, a także umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w niej, uzyskanie kompetencji w zakresie języka obcego na odpowiednim poziomie, a także dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów i realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Metody i techniki kształcenia na odległość są w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wykorzystywane głównie pomocniczo. Organizacja procesu kształcenia nie budzi poważniejszych zastrzeżeń, choć nie wszystkie terminy (np. ogłaszania ocen z prac śródsemestralnych) są określone w przepisach wewnętrznych uczelni.

Program studiów pierwszego stopnia kierunku finanse i rachunkowość o profilu ogólnoakademickim obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe, których treści programowe, wymiar, przyporządkowana im liczba punktów ECTS oraz umiejscowienie w planie studiów są zgodne z regulacjami i umożliwiają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągniętych efektów, sposób ich dokumentowania, nadzór nad ich realizacją są w pełni poprawne i umożliwiają osiągnięcie zaplanowanych efektów. Kompetencje osób nadzorujących i koordynujących proces praktyk po stronie Uczelni, infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk, a także ich organizacja i nadzór nad ich realizacją nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. Kryteria akceptowania miejsc zgłaszanych przez studentów są klarowne, a reguły odbywania hospitacji i zadania opiekunów praktyk z ramienia podmiotów przyjmujących odpowiednie. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów.

Program praktyk i efekty uczenia się są monitorowane i podlegają systematycznej ocenie, a jej wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wizytowany kierunek finanse i rachunkowość jest kierunkiem o profilu ogólnoakademickim, ale program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe. Wszelkie procedury dotyczące praktyk są wyjątkowo starannie opracowane, w sposób charakterystyczny dla kierunków o profilu praktycznym. Co więcej, pomimo ustalonego wymiaru 4-tygodniowego, student może praktykę

zawodową dowolnie przedłużyć, co pozwala mu na lepsze opanowanie umiejętności zawodowych w miejscu pracy, a także poprawia jego pozycję na rynku pracy. Pieczołowitość podejścia do praktyk zawodowych, staranność w działaniach, sposób zbierania danych o praktykach i ich analizowania zasługuje na miano dobrej praktyki i upowszechniania.

Rekomendacje

1. Wdrożyć działania ukierunkowane na systematyczną aktualizację wykazów zalecanej literatury w sylabusach zajęć.
2. Dokumentować w wymagany sposób konsultacje jako formę zajęć realizowanych z udziałem nauczyciela akademickiego, tj.: uwzględnić je w programach i planach studiów, przypisać do konsultacji konkretne efekty uczenia się, treści programowe oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a także zaliczyć godziny konsultacji do rocznego wymiaru pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na studia, jej warunki, kryteria i procedury są określone we właściwych uchwałach Senatu Uczelni. Proces rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 regulowała Uchwała nr 43 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także inne uchwały szczegółowe i zarządzenia Rektora dotyczące. między innymi zasad przyjmowania laureatów olimpiad, powołania komisji rekrutacyjnych, dokumentów wymaganych od kandydatów. Rejestracja kandydatów na studia odbywa się w formie elektronicznej. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza uczelniana komisja rekrutacyjna powoływana przez Rektora. O przyjęcie na studia pierwszego stopnia mogą ubiegać się kandydaci posiadający polskie świadectwo dojrzałości, dyplom IB lub EB albo świadectwo uzyskane za granicą dające prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia w kraju. Na studia drugiego stopnia mogą zostać przyjęte osoby posiadające dyplom ukończenia studiów (licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny). Należy podkreślić, że Uczelnia nie stawia kandydatom aplikującym na studia drugiego stopnia wymogów względem kierunku ukończonego na pierwszym stopniu studiów, jednak 90% limitu miejsc (w przypadku ścieżki anglojęzycznej – 50%) jest zarezerwowanych dla absolwentów kierunków ekonomicznych i pokrewnych (zarządzanie, zarządzanie i marketing, ekonomia, finanse i rachunkowość, finanse i bankowość, gospodarka przestrzenna, informatyka i ekonometria, logistyka, komunikacja i psychologia w biznesie, towaroznawstwo, zarządzanie i inżynieria produkcji). Studenci po innych kierunkach stanowią faktycznie 5-15% ogółu osób przyjmowanych na studia drugiego stopnia.

Uczelnia nie określiła profilu kandydata na studia. Potwierdzeniem posiadania przez kandydata na studia pierwszego stopnia wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się jest ukończenie szkoły średniej. Podstawą kwalifikacji na studia stacjonarne jest suma

punktów rekrutacyjnych ustalana w oparciu o wynik części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego i z innego wybranego przez kandydata przedmiotu. Weryfikacja wstępnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych od kandydata na studia stacjonarne drugiego stopnia odbywa się na podstawie konkursu dyplomów. Podstawą kwalifikacji jest suma punktów rekrutacyjnych ustalana w oparciu o średnią ocen uzyskanych podczas studiów pierwszego stopnia. W przepisach nie jest określona wymagana minimalna liczba punktów, jednak faktyczne minimum konieczne do przyjęcia na studiach w ostatnich trzech latach nie zmieniało się znacząco. Kandydaci na studia niestacjonarne na obu stopniach studiów są przyjmowani według kolejności zgłoszeń, do wyczerpania limitu miejsc, wyłącznie na podstawie złożenia wymaganych dokumentów. Istotny błąd w procesie kwalifikacji stanowi brak weryfikacji wstępnej wiedzy i umiejętności u kandydatów na studia drugiego stopnia, którzy ukończyli kierunki niezwiązane z finansami i rachunkowością, niekiedy nienależące do dziedziny nauk społecznych. Nie pozwala to na dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Przedstawiciele Uczelni podczas wizytacji twierdzili zgodnie, mimo przedstawionej im przez zespół oceniający argumentacji, że taka weryfikacja jest zbędna, a kandydat powinien samodzielnie, bez wsparcia ze strony Uczelni, ocenić, czy będzie potrafił osiągać efekty uczenia się przypisane studiom drugiego stopnia, względnie dokształcać się równoległe we własnym zakresie, uczęszczając na konsultacje i korzystając z dostępnej literatury. Nie widzieli również problemów wynikających z późniejszego skreślenia z listy studentów, gdyby student jednak pomylił się w samoocenie kompetencji lub nie potrafił uzupełnić braków w wykształceniu i nie zaliczył przewidzianych w programie zajęć. Takie podejście jest wadliwe i nie można go zaakceptować. Błędem jest również brak sprawdzianu kompetencji językowych kandydatów (z wyjątkiem cudzoziemców) na studia w ramach ścieżki anglojęzycznej. Nie każdy kandydat legitymuje się bowiem odpowiednią znajomością specjalistycznego języka angielskiego wymaganego do pogłębionego kształcenia w zakresie finansów i rachunkowości. Ukończenie studiów pierwszego stopnia – szczególnie na kierunkach, które nie są pokrewne do ocenianego kierunku – tego nie zapewnia. Laureaci i finaliści wybranych olimpiad oraz kandydaci o wybitnych osiągnięciach sportowych otrzymują maksymalną liczbę punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym. Kandydaci-cudzoziemcy traktowani są w procesie kwalifikacji na studia w sposób analogiczny do obywateli polskich. Co do zasady przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna, podczas której sprawdzone zostają kompetencje komunikacyjne w języku polskim. Kandydaci ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, także podlegają takim samym zasadom kwalifikacji. Mogą jednak w procesie rekrutacji korzystać z pomocy udzielanej przez Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami oraz wnioskować o dostosowanie trybu postępowania kwalifikacyjnego do rodzaju niepełnosprawności.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określone są w regulaminie przyjętym uchwałą Senatu Uczelni. Ustalone zasady są zgodne z właściwymi przepisami i zakładają możliwość zaliczenia nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów maksymalnie 20% ogólnej liczby studentów przyjmowanych na kierunek, poziom i profil kształcenia. Efekty uczenia się dotyczą wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie nauczania poza systemem studiów – zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie. Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia w wyniku potwierdzania efektów uczenia się prowadzi komisja. Komisja ta może uznać efekty uczenia się przyporządkowane do określonych zajęć wyłącznie na podstawie złożonych dokumentów bądź stosując dodatkowe formy weryfikacji efektów uczenia się (np. sprawdziany wiedzy i umiejętności o charakterze teoretycznym

lub praktycznym). Na ocenianym kierunku nie było jednak do tej pory przypadku uruchomienia procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zostały określone w regulaminie studiów. Na wniosek studenta dziekan może mu zaliczyć określone w planie studiów przedmioty na podstawie zajęć, które uprzednio odbył na innej uczelni. Rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmowane jest w oparciu o dokumentację przebiegu studiów obejmującą karty okresowych osiągnięć i sylabusy oraz ocenę zbieżności efektów uczenia się. Studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć na Uczelni. W przypadku przyjęcia studenta w drodze przeniesienia z innej uczelni lub wznowienia studiów dziekan określa również w decyzji semestr, na który wpisuje studenta, osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów obowiązującego na Uczelni, a także zajęcia do uzupełnienia (wynikające z różnic programowych) oraz termin ich zaliczenia. Ponadto za zgodą dziekana i po przyznaniu indywidualnego planu studiów student może realizować część studiów w innej uczelni, w tym zagranicznej, na zasadach określonych w porozumieniach lub programach wymiany studentów. Dziekan zatwierdza indywidualny plan studiów, który będzie realizowany w innej uczelni, oraz określa warunki, terminy i sposób uzupełnienia przez studenta zaległości wynikających z różnic programowych. Zaliczenia zajęć realizowanych w innej uczelni na poczet programu studiów dokonuje również dziekan zgodnie z zasadami ogólnymi. Należy jednak zwrócić uwagę, że dziekan niekoniecznie musi być specjalistą w zakresie danych zajęć oraz że cztery wymienione wyżej procedury uznawania efektów uczenia się (przy uprzedniej realizacji zajęć w innej uczelni, przy przeniesieniu, przy wznowieniu studiów i przy udziale studenta w wymianie studenckiej) nie uwzględniają udziału prowadzących dane zajęcia na Uczelni. Przedstawiciele Uczelni zapewnili jednak, że w praktyce przy podejmowaniu tego typu decyzji dziekan zasięga opinii osób prowadzących zajęcia.

Zasady i procedury dyplomowania zostały wyznaczone przez przepisy regulaminu studiów oraz zarządzenia Rektora, a także regulacje zawarte w dokumencie „Standardy prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich)” obowiązującym na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem promotora i oceniana przez recenzenta. Osoby te muszą posiadać co najmniej stopień naukowy doktora. Lista promotorów tworzona jest przez dziekana w porozumieniu z kierownikami katedr, co jest prawidłowym rozwiązaniem z uwagi na znajomość dorobku pracowników, jaką ma ich bezpośredni przełożony. Liczebność grupy seminaryjnej ograniczona jest do 10 osób, jednak w uzasadnionych przypadkach liczba ta jest zwiększana za zgodą promotora do 15 osób. Jest to wymiar prawidłowy, pozwalający na poświęcenie przez promotora właściwej uwagi każdemu studentowi. Temat pracy dyplomowej ustalany jest przez promotora w uzgodnieniu ze studentem. Na kierunku nie funkcjonuje formalna procedura zatwierdzania tematów prac dyplomowych, która dawałaby gwarancję, że będą one skorelowane z efektami uczenia dla kierunku czy ze specjalnością naukową promotora. Takie zatwierdzanie tematyki prac na przykład przez powołaną w tym celu komisję lub w ostateczności przez dziekana, mogłoby wpłynąć pozytywnie na jakość kształcenia. Na pozytywnie zaopiniowany przez promotora wniosek studenta dziekan może wyrazić zgodę na przygotowanie pracy dyplomowej i przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w języku obcym.

Praca dyplomowa jest składana w terminach określonych w regulaminie studiów. Jej oceny dokonuje promotor oraz wyznaczony przez dziekana recenzent. W razie wystawienia przez recenzenta oceny niedostatecznej dziekan powołuje do tego zadania kolejną osobę. Ocena pracy przez promotora

i recenzenta jest udostępniana studentowi najpóźniej trzy dni przed terminem egzaminu dyplomowego. Procedura doboru recenzenta pracy nie podlega dodatkowym regulacjom, które mogłyby go nadmiernie usztywnić. Brak jest sformalizowanej listy recenzentów, nakazów związanych z relacją recenzenta z promotorem (np. praca w różnych katedrach) lub dorobkiem naukowym (np. by był zgodny ściśle z tematyką pracy) czy limitów liczby recenzowanych prac. Jest to rozwiązanie prawidłowe, sprawiające, że dobór recenzentów prac dyplomowych przez dziekana jest odpowiednio elastyczny. Błędną i wymagającą zmiany praktyką przyjętą na Uczelni jest natomiast proponowanie recenzenta przez promotora. Rodzi to konflikt interesów, a także stwarza zagrożenie dla jakości i obiektywizmu oceny pracy dyplomowej. Praca dyplomowa podlega weryfikacji przez Jednolity System Antyplagiatowy. Właściwe wewnętrzne przepisy Uczelni w prawidłowy sposób regulują postępowanie w tym zakresie. Na Wydziale poprawnie określono również wymogi formalne, merytoryczne, redakcyjne, edytorskie i techniczne (standardy) wobec prac dyplomowych, z wyraźnym rozróżnieniem tych stawianych pracom licencjackim i magisterskim.

Egzamin dyplomowy odbywa się w terminie maksymalnie miesiąca od daty złożenia pracy dyplomowej. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie przez niego zaliczenia zajęć dydaktycznych, zdanie egzaminów, zaliczenie praktyki zawodowej przewidzianej w programie studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej, w terminie wyznaczonym przez dziekana, przed co najmniej trzyosobową komisją. Składa się ona z przewodniczącego (dziekana, prodziekana albo nauczyciela co najmniej ze stopniem doktora), promotora i recenzenta (lub recenzentów). Regulamin studiów przewiduje także, że w przypadku nieobecności promotora lub recenzenta dziekan może powołać do składu komisji inne osoby. Jednak w praktyce, zgodnie z zapewnieniem przedstawicieli Uczelni, promotor i recenzent zawsze uczestniczą w egzaminie dyplomowym. Na kierunku brak jest przepisów określających wprost możliwość wzięcia w egzaminie udziału obserwatora wskazanego przez studenta (np. przedstawiciela samorządu) lub zarządzenia, by egzamin miał charakter otwarty (np. na wniosek studenta i/lub promotora). Uczelnia nie przedstawiła również dokumentu, z którego wynikałaby liczba i charakter pytań zadawanych studentowi, tj. czy dotyczą one pracy dyplomowej, czy całego toku studiów, czy są wybierane z listy, czy student ma zaprezentować treść pracy dyplomowej. Sprawia to, że student, przystępując do egzaminu dyplomowego, w istocie nie może być pewien, jaki będzie jego zakres i szczegółowa forma. W praktyce student podczas egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia prezentuje treść pracy i odpowiada na dwa pytania jej dotyczące. W przypadku uzyskania przez studenta oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do niego, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu. Sposób ustalania końcowej oceny ze studiów wskazany w regulaminie studiów należy uznać za właściwy.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów kierunku finanse i rachunkowość efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zawarte są w regulaminie studiów, a także, w zwartej postaci (określenie, czy zajęcia kończą się zaliczeniem na ocenę, czy egzaminem) w uchwale Senatu w sprawie programów obowiązujących na kierunku. Zgodnie z deklaracją zawartą w raporcie samooceny dotyczącym ocenianego kierunku sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się następuje za pomocą zróżnicowanych narzędzi tworzących spójny system oceny. Sposób i częstotliwość ich stosowania określone są przez prowadzących zajęcia w oparciu o efekty uczenia się, które mają zostać zweryfikowane. Warunki uzyskania zaliczenia zajęć oraz kryteria oceniania określa prowadzący zajęcia w porozumieniu z koordynatorem danych zajęć i ogłasza na pierwszych zajęciach zgodnie z zasadami

wskazanymi w sylabusie zajęć. Rozwiązania w zakresie adaptowania do potrzeb studentów z niepełnosprawnością metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się obejmują m. in. wydłużenie czasu trwania egzaminu lub zaliczenia, włączenie do egzaminu lub zaliczenia osób trzecich (tłumaczy języka migowego, stenotypistów, lektorów), zastosowanie urządzeń technicznych (w tym komputerów oraz urządzeń brajlowskich i udźwiękwiających), przygotowanie materiałów egzaminacyjnych lub dydaktycznych w formie alternatywnej, zmianę formy egzaminu lub zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie, przeprowadzenie egzaminu lub zaliczenia w indywidualnym trybie, miejscu lub terminie.

Podstawowym okresem zaliczeniowym na ocenianym kierunku jest semestr. Warunkiem jego zaliczenia jest uzyskanie przez studenta zaliczenia zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych, zdanie wszystkich egzaminów oraz osiągnięcie odpowiedniej liczby punktów ECTS określonych planem studiów. Student, który nie zaliczył semestru, może wnioskować o jego powtarzanie lub o warunkowe wpisanie na wyższy semestr. W tym drugim przypadku zobowiązany jest zdać egzaminy i uzyskać zaliczenia z zaległych zajęć w terminie wyznaczonym przez dziekana. Każde zajęcia kończą się egzaminem lub zaliczeniem. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia danych zajęć. W razie uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej studentowi przysługuje prawo do zdawania egzaminu poprawkowego. W przypadku uzyskania przez studenta z zaliczenia oceny niedostatecznej ma on prawo do jej poprawy wyłącznie wówczas, jeżeli sposób zaliczenia zajęć na to pozwala i przyczyną nieuzyskania zaliczenia nie była nieobecność. Regulamin studiów określa także warunki wyznaczania dodatkowego, indywidualnego, terminu egzaminu. Stosowana na Uczelni skala ocen opisana jest w regulaminie studiów. Brak jest w niej wskazania stopnia opanowania wymaganej wiedzy i umiejętności odpowiadającego każdej ocenie w skali. Jest to jednak uzupełnione w części sylabusów. Student jest informowany o uzyskanych wynikach egzaminów i zaliczeń poprzez system elektroniczny. W regulacjach wewnątrzuczelnianych nie wskazano jednak sposobu ogłaszania ocen z wykonywanych przez studentów w trakcie semestru prac kontrolnych, projektów, kolokwium itp., nie zawarto również informacji o prawie studenta do wglądu do ocenionej pracy śródsemestralnej, zaliczeniowej i egzaminacyjnej oraz o obowiązku udzielenia studentowi przez prowadzącego zajęcia informacji, objaśnień i uzasadnienia dotyczących wszystkich uzyskanych ocen. Może to sprawiać, że informacja zwrotna o uzyskanych efektach uczenia się nie będzie pełna. Należy zaznaczyć, że stosowane zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

W terminie trzech dni od daty ogłoszenia wyniku egzaminu student może złożyć do dziekana umotywowany wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Uzasadnienie takiego wniosku mogą stanowić zastrzeżenia co do bezstronności egzaminatora lub wystąpienie okoliczności wskazujących na nieprawidłowe przeprowadzenie egzaminu, a w szczególności naruszenie uprzednio ogłoszonych zasad jego przeprowadzenia. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją, w skład której jako egzaminator wchodzi specjalista z danego przedmiotu lub z dyscypliny pokrewnej. Jej członkiem nie może być natomiast osoba, która wystawiła ocenę kwestionowaną. W egzaminie komisyjnym na wniosek studenta uczestniczy w charakterze obserwatora również wskazany przez niego przedstawiciel samorządu studenckiego. Jeżeli wniosek dotyczy egzaminu przeprowadzonego w formie pisemnej, dziekan może ograniczyć zakres działania komisji do ponownego sprawdzenia pracy egzaminacyjnej. Ocena z egzaminu komisyjnego zastępuje poprzedni wynik egzaminu. Z kolei student, który nie uzyskał zaliczenia zajęć niekończących się egzaminem, ma prawo w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku zwrócić się do kierownika jednostki organizacyjnej prowadzącej te zajęcia

z wnioskiem o sprawdzenie, czy spełnił wymagania niezbędne do uzyskania zaliczenia. Ostateczną decyzję w sprawie zaliczenia zajęć podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej albo powołana przez niego komisja. Na Uczelni określono również sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem – m. in. w jej statucie, w regulaminie studiów, w Zasadach etyki pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i w zapisach dotyczących procedury antyplagiatowej. W przypadku zdalnego trybu zajęć weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się na platformach Moodle i Teams. Przyjęte na tych platformach zasady logowania i stosowane zabezpieczenia pozwalają na jednoznaczną identyfikację studenta i gwarantują bezpieczeństwo danych jego dotyczących.

Do weryfikacji efektów uczenia się z zakresu wiedzy stosuje się egzaminy pisemne w formie testów lub pytań otwartych, a także egzaminy ustne. W odniesieniu do umiejętności są to: kolokwia, pisemne prace zaliczeniowe, zadania praktyczne, referaty, prezentacje, studia przypadków, projekty, raporty i sprawdziany przy komputerze. Do weryfikacji kompetencji społecznych stosowana jest obserwacja pracy grupy zadaniowej oraz ocena sposobu zaprezentowania uzyskanych wyników i aktywności i zaangażowania studentów w działania podejmowane na zajęciach. Jest to podejście poprawne. W przypadku zajęć prowadzonych w formie zdalnej wdrożone rozwiązania (Moodle, Teams), pozwalają na prawidłową weryfikację i ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się. Stosowane na zajęciach szczegółowe sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta wskazane są w sylabusach. Jest tu również określone, który efekt uczenia się jest weryfikowany przy zastosowaniu której z metod. Błędem jest jednak uwzględnienie w sylabusach do niektórych zajęć (np. *zarządzania finansami przedsiębiorstw*) uczęszczania na nie jako jednej z metod weryfikacji efektów uczenia się. Na podstawie sprawdzenia obecności na zajęciach taka weryfikacja nie jest bowiem możliwa.

Weryfikacja efektów uczenia się w przypadku zajęć przygotowujących do prowadzenia i udziału w działalności naukowej, w szczególności *seminarium dyplomowego* i *seminarium magisterskiego*, sprowadza się głównie do oceny pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta oraz do egzaminu dyplomowego, na który składają się pytania dotyczące tej pracy. Uzupełnieniem tego procesu jest również ocena aktywności studenta na seminarium oraz weryfikacja kierunkowych efektów uczenia się związanych z kompetencjami badawczymi (jak np. formułowanie hipotez) na innych zajęciach (są na nich oceniane np. prace pisemne, wymagające wnioskowania stosowanego w działalności naukowej). Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności komunikowania się w języku obcym w przypadku lektoratu są różnorodne. Należą do nich: kolokwia, prezentacje, projekty, dyskusja, ocena aktywności, egzamin pisemny (sprawdzający znajomość słownictwa oraz struktur gramatycznych i umiejętność rozumienia ze słuchu i czytania ze zrozumieniem) oraz egzamin pisemno-ustny (sprawdzający umiejętność użycia terminologii specjalistycznej i udziału w debacie). W przypadku innych zajęć prowadzonych w języku angielskim stosowane są rozwiązania analogiczne do pozostałych zajęć.

Sposób dokumentacji osiągania efektów uczenia się przez studentów wynika ze stosowanych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Są to prace etapowe (kolokwia, referaty, pisemne prace zaliczeniowe, prezentacje, projekty, testy) i egzaminacyjne oraz prace dyplomowe i dokumentacja praktyk (karta oceny osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych w ramach studenckich praktyk zawodowych, kwestionariusz ankiety dotyczącej przebiegu praktyk). Zgodnie z właściwym zarządzeniem Rektora pisemne prace egzaminacyjne są przechowywane przez nauczycieli akademickich do końca następnego roku akademickiego. Brak jest jednak określenia zasad i okresu

archiwizowania prac etapowych. Biuro Karier działające w ramach Uczelni prowadzi badanie losów zawodowych absolwentów z wykorzystaniem elektronicznego kwestionariusza ankiety. Jest ono realizowane po sześciu miesiącach i po trzech latach od ukończenia studiów. Uczelnia bierze także udział w Ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych. Pozwala to rzetelnie i prawidłowo monitorować efekty uczenia się zrealizowane przez studentów. Udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie tych efektów.

Analiza losowo wybranych prac etapowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie wykazała nieprawidłowości. Forma prac etapowych i dobór metod weryfikacji efektów uczenia się są w przeważającej mierze prawidłowe, pozwalające na ocenę zarówno posiadania wiedzy, jak i jej zastosowania oraz rozumienia przyswajanych przez studenta treści. Zgodność tematyki prac z sylabussem zajęć i zasadność ocen nie budzą zastrzeżeń.

Oceny uzyskiwane z prac i egzaminów dyplomowych są mało zróżnicowane i bardzo wysokie. Spośród 218 prac przygotowanych w roku 2023 tylko jedna została oceniona poniżej 4,0, 48 otrzymało ocenę 4,0 lub 4,5, a aż 169 (tj. 78% prac) uzyskało wynik równy 5,0. Średnia ocen z pracy to 4,84. Jedynie 11 absolwentów otrzymało z egzaminu dyplomowego ocenę niższą niż 5,0 (i to wyłącznie 4,0 lub 4,5), a 207 osób (czyli 95%) zdało egzamin na ocenę 5,0. Średnia wynosiła 4,96. Dyplom z oceną bardzo dobry otrzymało ogółem 140 absolwentów kierunku, czyli 64%, oceny niższej niż dobry na dyplomie nie miał nikt. Analiza tematyki prac dyplomowych przygotowywanych przez studentów ocenianego kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia wskazała, że odpowiada ona dyscyplinom, do których kierunku jest przyporządkowany, założonym efektem uczenia się oraz poziomowi i profilowi kształcenia. Obejmuje szeroki przekrój zagadnień, jak należy oczekiwać: głównie z zakresu finansów i rachunkowości, takich jak: analiza finansowa, rachunkowość (w tym finansowa i zarządcza), podatki, bankowość, ubezpieczenia, rynek finansowy, inwestycje, metody finansowania przedsiębiorstw, finanse publiczne. Występują również tytuły prac o brzmieniu dość luźno związanym z finansami i rachunkowością, choć mieszczące się w dyscyplinach ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości, np.: „Work-life balance w praktyce polskich przedsiębiorstw”, „Inflacja w Polsce w latach 2010-2023”, „Realizacja zadań publicznych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego”, „Zrównoważony rozwój w działalności przedsiębiorstw”, „Społeczna odpowiedzialność biznesu na przykładzie Grupy Kapitałowej LPP SA”, „Efektywność pracy zdalnej z punktu widzenia pracodawcy”, „Internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw na przykładzie LPP SA”, „Wpływ pandemii COVID-19 na rozwój e-commerce”, „Aspekty fuzji i przejęć w strategii rozwoju przedsiębiorstw”. Analiza treści wybranych prac dyplomowych nie wykazała znaczących nieprawidłowości. Ich rodzaj, forma i metodyka zasadniczo korespondują z poziomem studiów i profilem ogólnoakademickim. Literatura, o którą się opierają, jest aktualna, zazwyczaj wykorzystywane są również pozycje anglojęzyczne (choć często w niewielkim stopniu); warstwa konkluzji jest odpowiednio rozbudowana i poparta materiałem dowodowym. W przypadku jednej pracy magisterskiej odnotowano poruszanie zagadnień adekwatnych do studiów pierwszego stopnia. Analiza treści recenzji prac również nie wykazała większych nieprawidłowości. Zdarzają się jednak pojedyncze oceny zawyżone lub o bardzo zwięzłym uzasadnieniu, niezawierającym pełnej ewaluacji. Zgodnie z przekazaniem przez Uczelnię wraz z raportem samooceny wykazem studenci kierunku byli w ostatnich latach autorami lub współautorami 35 publikacji naukowych w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Na kierunku działa pięć kół naukowych organizujących konferencje i w nich

uczestniczących. Wykaz obejmuje ponad sto tego rodzaju aktywności. Studenci pozyskują również granty, uczestniczą w projektach badawczych oraz biorą udział w konkursach (są też ich laureatami).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są jedynie częściowo prawidłowo sformułowane, chociaż posiadają takie wymagane cechy, jak przejrzystość, selektywność i bezstronność, a także zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Nie gwarantują jednak doboru kandydatów na studia drugiego stopnia posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Nie uwzględniają również informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uznawania tych efektów uzyskanych w innej uczelni (w tym zagranicznej) zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są w przeważającej mierze trafne, specyficzne i w istocie zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Występują jedynie drugorzędne i łatwe do eliminacji niedociągnięcia, tj. brak procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych, proponowanie recenzenta przez promotora pracy czy luki w regulacjach dotyczących egzaminu dyplomowego. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, włącznie z możliwością adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają również bezstronność, rzetelność i (w minimalnym akceptowalnym zakresie) przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie są określone w minimalnym akceptowalnym stopniu. Ustalono również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, w przypadku których podstawowym narzędziem jest egzamin lub zaliczenie komisyjne, oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Wdrożone na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (także te stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik

kształcenia na odległość) zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Przyjęte metody umożliwiają również sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej i udziału w tej działalności oraz opanowania języka obcego na właściwym poziomie. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych, egzaminacyjnych, projektów, prac dyplomowych i dokumentacji praktyki. Prowadzone są analizy losów zawodowych absolwentów. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych i dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Studenci są także autorami publikacji naukowych oraz mają inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Dokonywać, na przykład w formie testu lub rozmowy kwalifikacyjnej, wstępnej weryfikacji wiedzy i umiejętności kandydatów na studia drugiego stopnia, którzy ukończyli kierunki niezwiązane z finansami i rachunkowością, oraz przeprowadzać sprawdzian kompetencji językowych wszystkich kandydatów na studia anglojęzyczne.
2. Uwzględnić w warunkach rekrutacji informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, o wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz o wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.
3. Wprowadzić do procedury uznawania efektów uczenia się (przy uprzedniej realizacji zajęć w innej uczelni, przy przeniesieniu, przy wznowieniu studiów i przy wymianie studenckiej) zapis o możliwości zasięgnięcia przez Dziekana opinii prowadzącego dane zajęcia na Uczelni.
4. Opracować i wprowadzić procedurę zatwierdzania tematów prac dyplomowych (na przykład przez komisję lub Dziekana).
5. Wprowadzić regulacje jednoznacznie wskazujące liczbę i charakter pytań zadawanych na egzaminie dyplomowym.
6. Wprowadzić regulacje dotyczące sposobu i terminu ogłaszania ocen wykonywanych w trakcie semestru prac kontrolnych, projektów, kolokwiów itp.; prawa studenta do wglądu do ocenionej pracy śródsemestralnej, zaliczeniowej i egzaminacyjnej oraz obowiązku przedstawienia studentowi przez prowadzącego zajęcia uzasadnienia wystawienia każdej wystawionej przez niego oceny.
7. Zaprzestać wskazywania, że sprawdzenie obecności na zajęciach jest metodą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.
8. Określić zasady i okres archiwizowania prac etapowych.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania jako pracownicy badawczo-dydaktyczni, dydaktyczni i badawczy zatrudnionych jest 122 nauczycieli akademickich. Większość z nich – 68 osób – prowadzi zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość (ogółem z osobami spoza Wydziału, przede wszystkim prowadzącym lektoraty i zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 76 osób). Wśród 68 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku: 7 posiada tytuł naukowy profesora, 16 – stopień naukowy doktora habilitowanego, 37 – stopień naukowy doktora, 8 – tytuł zawodowy magistra. Dla 62 spośród nich UMK jest podstawowym miejscem pracy. Większość (54 spośród 68) nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość należy do grupy pracowników badawczo-dydaktycznych, a pracowników dydaktycznych jest 14.

Dorobek nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest ściśle powiązany z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek (tj. ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości). Ich dorobek jest aktualny, imponujący i ściśle powiązany z prowadzonymi zajęciami. Osoby prowadzące przykładowo następujące zajęcia : *rachunkowość finansowa, finanse przedsiębiorstw, statystyka, finanse publiczne, bankowość* na pierwszym stopniu studiów oraz *polityka pieniężna, strategie finansowe przedsiębiorstw, standardy sprawozdawczości finansowej, fundusze inwestycyjne i zarządzanie portfelem inwestycyjnym* na drugim stopniu studiów prowadzą badania naukowe ściśle powiązane z tematyką tych zajęć.

W wyniku ewaluacji działalności naukowej za lata 2017-2021 r. dyscyplina ekonomia i finanse na UMK otrzymała kategorię A, taką samą ocenę otrzymała dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości. Ocena ta wynika nie tylko z licznych i bardzo dobrych publikacji naukowych, z komercjalizacji badań naukowych oraz pozyskanych środków naukowych, ale również z wpływu prowadzonych badań na działalność społeczeństwa i gospodarki. Daje to możliwość wykorzystywania wyników badań i badawczego podejścia w procesie realizowania zajęć dydaktycznych.

Dane z lat 2018-2022 wskazują, że każdy z nauczycieli akademickich prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość przeciętnie opublikował 10 prac, za które przeciętnie uzyskał 501 pkt MNiSW. Większość z nauczycieli we wskazanym okresie posiadała w dorobku publikację ze wskaźnikiem wpływu IF (38 nauczycieli akademickich). Według danych z lat 2017-2023 nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku napisali 64 monografie. Rozwijali się oni również naukowo, uczestnicząc w licznych konferencjach – przeciętnie w latach 2018-2022 jedna osoba uczestniczyła w 9 konferencjach.

Wysoki poziom badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym przekazywanie studentom aktualnej wiedzy wynikającej z rozwoju dyscyplin, ale też daje gwarancję nabywania przez studentów kompetencji badawczych.

Warto też podkreślić posiadane i systematycznie rozwijane przez pracowników Wydziału kompetencje dydaktyczne.

Liczba osób z tytułami naukowymi (7 profesorów) oraz stopniami naukowymi (16 doktorów habilitowanych i 37 doktorów) prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku o profilu ogólnoakademickim jest więcej niż odpowiednia z punktu widzenia poziomu i jakości prowadzonych zajęć i kształtowania kompetencji badawczych studentów.

Biorąc pod uwagę liczbę studentów na studiach stacjonarnych (531) w odniesieniu do liczby osób prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku finanse i rachunkowość (76): na 1 osobę prowadzącą zajęcia przypada 7 studentów. W przypadku studiów niestacjonarnych (271 studentów) jest to liczba 4 studentów przypadających na 1 osobę prowadzącą zajęcia. Wyniki te wskazują na możliwość prawidłowej realizacji zajęć.

W okresie pandemicznym Uczelnia prowadziła również szkolenia z zakresu korzystania z platform MS Teams i Moodle. Odbywały się one głównie zdalnie, np. na platformie Moodle w zakładce „szkolenia dla pracowników UMK” można było (i nadal można) skorzystać ze szkoleń w zakresie podstawowym (Microsoft Teams – kurs podstawowy; E-learning a prawo autorskie; Metodyka kształcenia zdalnego; BigBlueButton, Moodle – kurs podstawowy) i zaawansowanym (Moodle – kurs zaawansowany; Interaktywne materiały dydaktyczne w Moodle – H5P; Microsoft Teams – kurs zaawansowany; Współpraca w środowisku online; Zajęcia zdalne w świecie audio i video). Natomiast szkolenia z zakresu Moodle w praktyce (przewodnik po systemie Moodle), Microsoft TEAMS, System wideokonferencji BigBlueButton oraz Zajęcia zdalne jak się zorganizować (Moodle) – instruktaże wideo dostępne są na platformie moodle.umk.pl cały czas. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku zostali więc przygotowani do korzystania z narzędzi kształcenia na odległość jeszcze w czasie pandemii. Mają oni też zapewnione bieżące wsparcie w przypadku ewentualnego wystąpienia problemów z ich zastosowaniem. Zakres wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość jest na bieżąco monitorowany przez władze Wydziału.

Obsada zajęć na kierunku finanse i rachunkowość jest prawidłowa – nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia o tematyce spójnej z ich zainteresowaniami naukowymi i dorobkiem badawczym. Nie dostrzeżono nadmiernego zróżnicowania zakresu tematycznego zajęć prowadzonych przez poszczególne osoby, które znacząco wykraczałoby poza tematykę ich dorobku naukowego.

Obciążenia godzinowe osób prowadzących zajęcia nie wskazują na występowanie istotnych nadwyżek godzin ponad pensum osób prowadzących zajęcia. Dostrzeżono jednak, że niektóre osoby prowadzące zajęcia realizują dziennie po 10 godzin zajęć dydaktycznych (5 grup) lub 8 godzin dydaktycznych (4 grupy) jednego dnia. Takie rozplanowanie zajęć jest realizowane po uprzednim uzyskaniu zgody osób prowadzących zajęcia.

Uczelnia spełnia także wymagania określone w art. 73 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym na profilu ogólnoakademickim co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy – w przypadku kierunku finanse i rachunkowość jest to między 85% a 95% (w zależności od stopnia i formy studiów).

Procedura zatrudnienia nauczyciela akademickiego następuje na podstawie otwartego konkursu. Informacja o konkursie jest zamieszczana na stronie internetowej Uczelni w katalogu BIP, a także w Akademickiej Bazie Ogłoszeń oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców. Decyzją Dziekana powoływana jest komisja konkursowa, która przedstawia Radzie Dziekańskiej informację o przebiegu konkursu oraz stanowisko komisji konkursowej

w sprawie zatrudnienia. Rada Dziekańska rozstrzyga konkurs, podejmując uchwałę w sprawie zatrudnienia nauczyciela akademickiego, po zasięgnięciu opinii właściwej rady dyscypliny naukowej. Decyzję o zatrudnieniu podejmuje Rektor. Procedura rekrutacji jest transparentna i oparta o obowiązujące rozwiązania prawne.

Obsada zajęć jest proponowana w czerwcu poprzedzającym kolejny rok akademicki przez kierowników katedr. Przy obsadzaniu zajęć uwzględnia się zainteresowania naukowe nauczyciela akademickiego, dorobek dydaktyczny oraz jego ewentualne doświadczenie praktyczne. Ostateczną decyzję o przydzieleniu zajęć podejmuje Dziekan, a pracownicy akceptują powierzone im zajęcia poprzez podpisanie karty obciążeń. Powyższy proces jest transparentny (dzięki oddolnej inicjatywie ze strony nauczycieli akademickich), a jednocześnie zapewnia prawidłową obsadę zajęć poprzez dobór osób posiadających dorobek naukowy w obszarze związanym z tematyką zajęć.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość mają również możliwość podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych m.in. poprzez udział w organizowanych na uczelni zajęciach z języka angielskiego lub szkoleniach w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”. W ramach tego projektu tylko w 2023 r. w szkoleniach wspierających działania w systemie jakości uczestniczyło 11 osób z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Natomiast w szkoleniach z nowoczesnych metod dydaktycznych odbywających się w ramach tego projektu tylko w 2023 r. uczestniczyło 6 osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość.

Rozwój naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku wspiera funkcjonujący na UMK system nagród za działalność naukową, organizacyjną i dydaktyczną. Ponadto na Uczelni działa system nagród za publikacje w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych. Od kilku lat na WNEiZ funkcjonuje także system oceny i nagradzania nauczycieli akademickich za osiągnięcia w obszarze dydaktyki (oprócz nagród za osiągnięcia naukowe). Do nagród w tym zakresie należą nagroda Dziekana Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania dla pracowników, którzy uzyskali najwyższe oceny zajęć dydaktycznych, a także nagroda Rektora UMK dla pracowników za szczególne osiągnięcia dydaktyczne, która jest przyznawana w wyniku oceny wniosków, które zostały pozytywnie zaopiniowane na wydziale.

Tym samym uznać należy, że potrzeby nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość w zakresie rozwoju umiejętności i kompetencji są zaspokajane, a funkcjonujący system ich wsparcia jest odpowiedni i zasługujący na uznanie.

W ramach systemu zapewnienia jakości na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania realizowane jest także badanie satysfakcji pracowników (ankieta). Ocenie pracowników podlegają m. in.: władze Wydziału, bezpośredni przełożeni, współpraca z administracją, warunki pracy, wynagrodzenia oraz możliwości rozwoju. Wynikiem ankiet jest raport, który stanowi bazę do podejmowania działań na rzecz wsparcia pracowników na poziomie całej Uczelni. Systematycznie (co semestr) na Wydziale przeprowadzane są też ankiety wśród studentów pod kątem ich oceny zajęć dydaktycznych.

Na WNEiZ obowiązuje również sformalizowana procedura (zarządzenie Rektora) dotycząca hospitacji zajęć (w tym także tych prowadzących z wykorzystaniem technik porozumiewania się na odległość).

Prowadzona też jest ocena okresowa pracowników. Jest ona realizowana co najmniej raz w okresie między kolejnymi ocenami pracownika. W jej zakres wchodzi m.in. osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Istotne znaczenia przy tej ocenie mają także wyniki ankiet studenckich i hospitacji. Ważną częścią kwestionariusza oceny, a także samej oceny nauczyciela akademickiego, jest też jego

indywidualny plan rozwoju, który jest przez niego formułowany, następnie dyskutowany i oceniany przez kierownika katedry. Służy on również do bieżącego monitorowania postępów naukowych nauczycieli akademickich. Ponadto nauczyciele akademicy systematycznie spotykają się w ramach katedry celem omawiania bieżących problemów i możliwości, zarówno naukowych, jak i dydaktycznych.

Prowadzona przez Uczelnię w stosunku do kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość polityka jest nastawiona na prawidłową obsadę zajęć i osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. W ramach istniejących możliwości na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania kreowane są warunki stanowiące motywację do rozwoju kadry akademickiej kierunku. Ponadto Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu już pod koniec 2015 r. jako pierwszy uniwersytet i siódma instytucja w Polsce otrzymał prestiżową nagrodę Human Resources Excellence in Research. Zobligowało to Uczelnię do zwiększenia otwartości i transparentności systemu zatrudniania osób z kraju i zagranicy, przygotowania przewodnika dla zainteresowanych pracą na UMK, prowadzenia e-rekrutacji, szkoleń oraz poszerzenia możliwości rozwoju pracowników. W zakresie doskonałości zarządzania zasobami ludzkimi Uczelnia wdrożyła również wewnętrzną politykę antymobbingową. Jej celem jest wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między pracownikami, zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku mobbingu oraz wyeliminowanie działań o znamionach mobbingu. W zakresie rozwiązywania potencjalnych konfliktów Uczelnia nastawiona jest na działania nieformalne, polubowne, koncentrujące się na poszukiwaniu przyczyn istniejącego stanu rzeczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Liczebność kadry akademickiej na ocenianym kierunku jest odpowiednia do liczby studentów. Osoby prowadzące zajęcia są związane z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek finanse i rachunkowość. Posiadają aktualny dorobek naukowy, bezpośrednio powiązany z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek oraz tematyką realizowanych przez poszczególne osoby zajęć. Kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia są również odpowiednie do rodzaju i form zajęć na kierunku finanse i rachunkowość. Obciążenia godzinowe osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku nie budzą wątpliwości. Uczelnia prowadzi również transparentną politykę rekrutowania pracowników oraz obsady zajęć. Rozpoznaje ich potrzeby i stwarza im warunki rozwoju, zarówno w zakresie przygotowania merytorycznego do prowadzenia zajęć dydaktycznych, jak i umiejętności i kompetencji dydaktycznych. Systematycznemu podnoszeniu umiejętności i kompetencji osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku służy ocena zajęć przez studentów (ankiety oceny) oraz hospitacje zajęć przez przełożonych. Wyniki procesu monitorowania są wykorzystywane w polityce kadrowej (np. w ocenach okresowych) i są nastawione na identyfikowanie i realizowanie indywidualnego rozwoju osób prowadzących zajęcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. System wsparcia i motywowania kadry dydaktycznej ocenianego kierunku. Szczególnymi instrumentami motywującymi kadrę dydaktyczną do podnoszenia kwalifikacji jest system nagród Rektora (zarówno w obszarze osiągnięć dydaktycznych, jak i naukowych). O jakości stworzonego systemu wsparcia i motywowania nauczycieli akademickich świadczy dynamiczny rozwój kadry i zaspokajanie potrzeb pracowników w zakresie rozwoju kompetencji dydaktycznych, w tym także ich nagradzanie.
2. Przeprowadzanie badania satysfakcji pracowników. Ocenie pracowników podlegają m. in.: władze Wydziału, bezpośredni przełożeni, współpraca z administracją, warunki pracy, wynagrodzenia, możliwości rozwoju. Wyniki tych badań są wykorzystywane do poprawiania warunków pracy osób prowadzących zajęcia.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania mieści się w nowoczesnym gmachu rozbudowywanym w latach 2000 i 2004 o łącznej powierzchni ponad 12.670 m². Posiada on komfortowe warunki lokalowe do prowadzenia badań naukowych. Na jeden pokój dla pracowników naukowych przypada średnio 1,45 osoby. Łączna powierzchnia sal i pokoi wykorzystywanych w procesie kształcenia i prowadzenia badań to 4.418 m². Na Wydziale może być kształconych jednocześnie 2320 osób. Posiada on także własną bibliotekę z czytelnią, laboratorium treningu kierowniczego, pracownie komputerowe (i laboratoria cyfrowe – w łącznej liczbie 7), 2 sale do zajęć hybrydowych. oraz infrastrukturę bezpośrednio przeznaczoną dla potrzeb kształcenia i prowadzenia badań naukowych.

Zlokalizowane na Wydziale sale i pracownie dostępne są w godzinach zajęć. W wyznaczonych godzinach dyżurów studenci mają swobodny dostęp do komputerów w pracowniach komputerowych. Wyposażenie pracowni komputerowych pozwala na prowadzenie zajęć takich jak: *technologia informacyjna, statystyka, ekonometria, prognozowanie gospodarcze* (z wykorzystaniem programów komputerowych: GRET, SPSS, OxMetrix, Stata, SAP) czy *księgowość komputerowa* (praca z wykorzystaniem programu księgowego stosowanego w praktyce (moduły pakietu Symfonia).

Dla potrzeb dydaktyki stworzono 5 laboratoriów komputerowych (w tym Lab5 oddany do użytku we wrześniu 2023), które mają na wyposażeniu łącznie 137 maszyn klasy PC firmy Dell, w większości wyposażonych w procesory Intel Core generacji 8. lub wyżej. Na WNEiZ znajduje się także serwer sieci lokalnej oparty o system operacji Windows Server 2016 z własną domeną i serwerem DHCP, co umożliwia scalenie wszystkich 137 komputerów dydaktycznych w jednej domenie, bezpieczną wymianę informacji oraz wystawienie zasobów sieci lokalnej (w tym dysków sieciowych) dla studentów. Wydział

samodzielnie zarządza siecią lokalną oraz zasobami informatycznymi dydaktyki, co umożliwia elastyczność i skraca czas wdrożenia nowych rozwiązań oraz czas reakcji na incydenty. Laboratoria komputerowe wyposażone są w najnowszej klasy projektory oraz systemy nagłośnienia.

Wykładowcy i studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą także korzystać z bogatego oprogramowania wspomagającego dydaktykę. Oprócz programów finansowo-rachunkowych (Symfonia Kadry i Płace, Symfonia Finanse i Księgowość 2014d) dostępne są programy typu ERP zawierające elementy finansowo-rachunkowe (SAP ERP S/4HANA). Stosuje się także oprogramowanie do zarządzania projektami (Gantt Project). TOPSIM -General Management II może być stosowany zarówno do zarządzania projektami, jak i symulacji oraz gier zarządczych. UiPath StudioX pozwala automatyzować powtarzalne działania biznesowe przy płynnej integracji z aplikacjami Microsoft Office and Google Workspace. Wykorzystywane jest również oprogramowanie ekonometryczno-statystyczne (Gretl) oraz Ms Office Excel do zadań obliczeniowych. Do nauki zarządzania bazami danych i big data stosuje się SQL Server. Prowadzący zajęcia mogą skorzystać również z oprogramowania do zastosowań interdyscyplinarnych, np. do przeglądu aktów prawnych, komentarzy i orzeczeń (bazy prawne Lex, Legalis). Finansowo-gospodarcza baza EMIS daje dostęp do pełnych tekstów artykułów prasowych i agencyjnych, sprawozdań finansowych spółek publicznych, raportów branżowych, informacji o spółkach, notowań giełdowych, statystyk oraz danych makroekonomicznych, a także bazy przetargów UE. Dostęp do baz Lex, Legalis i EMIS jest możliwy za pośrednictwem strony internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej UMK. Score Hunter – platforma edukacyjna Biura Informacji Kredytowej – oprócz zdobywania informacji na temat budowania wiarygodności finansowej, pozwala uczestniczyć studentom w grach symulacyjnych.

Salę dydaktyczną i ich wyposażenie (w tym także pracowni komputerowych) jest dostosowane do procesu kształcenia i odzwierciedla przyszłe warunki pracy obecnych studentów. Studenci korzystają z bogatych zasobów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania zarówno w trakcie zajęć z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia, jak również w ramach pracy własnej. Wykorzystanie wyżej wymienionych zasobów (oprogramowania) odzwierciedlone jest w treściach sylabusów zajęć. Liczba pomieszczeń i ich układ są właściwe. Liczba stanowisk komputerowych w pracowniach komputerowych jest odpowiednia do liczebności grup. Układ stolików, krzesel, sprzętu w salach jest dopasowany do zajęć dydaktycznych.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość mają również do dyspozycji zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej (biblioteka główna) oraz wydziałowej. Studenci i nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania mają zapewniony codzienny dostęp do biblioteki głównej (w godzinach od 8 do 20 oraz w weekendy od 9 do 14). Według stanu na koniec 2022 roku biblioteka główna UMK posiadała ponad 600 tytułów czasopism polskich i zagranicznych z tematyki finansowej i rachunkowej.

W zakresie nauk o ekonomii i finansach oraz zarządzaniu i jakości Uczelnia posiada subskrypcje m.in. w bazach takich jak: Business Source Complete, EMIS, Wiley, Newspaper Source, Regional Business News, EBSCO eBook Collection, Academic Search Ultimate, JSTOR, MasterFILE Premier, SpringerLINK oraz Scopus.

Oprócz biblioteki głównej studenci i pracownicy WNEiZ mają dostęp do specjalistycznej biblioteki wydziałowej (zlokalizowanej na parterze budynku). Gromadzone są w niej głównie wydawnictwa z zakresu nauk ekonomicznych oraz dziedzin pokrewnych. Biblioteka dostępna jest dla czytelników od poniedziałku do soboty. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2022 r. to 82.112 woluminów, w tym

9.167 woluminów czasopism. Prenumerata roczna to: 78 tytułów czasopism krajowych (w tym 34 opracowania GUS) oraz 8 tytułów czasopism zagranicznych – część posiada wersję on-line. W wolnym dostępie w czytelni znajduje się ok. 17 tys. woluminów książek, czasopisma krajowe bieżące i z lat poprzednich oraz czasopisma zagraniczne. W wolnym dostępie w wypożyczalni znajduje się ok. 34 tys. woluminów książek. W roku 2022 liczba czytelników, którzy mogli wypożyczać w całej sieci bibliotek UMK, wynosiła 39.359, z czego 5.666 czytelników było bezpośrednio związanych z Wydziałem. Aktywnie ze zbiorów biblioteki wydziałowej w tym czasie korzystało 1.677 czytelników. Zasoby te są na bieżąco uzupełniane (zarówno z własnej inicjatywy, jak również z inicjatywy pracowników, np. przy okazji aktualizowania sylabusów zajęć).

Zasoby biblioteczne Uczelni w zakresie tematycznym odpowiadają potrzebom dydaktycznym kierunku finanse i rachunkowość. Dostęp do nich jest możliwy w wersji tradycyjnej i cyfrowej. Dostępność bibliotek dla studentów jest odpowiednia. W bibliotekach znajdują się wydzielone miejsca do pracy własnej studenta (indywidualnej i zespołowej).

Jako pomieszczenia wydzielone specjalnie do pracy własnej studentów funkcjonuje zabudowa w holu budynku WNEiZ przy sali VI oraz dwa pokoje przy bibliotece wydziałowej. Studenci chętnie korzystają również z krzeseł i stolików rozstawionych w holu i na piętrach głównej części budynku Wydziału oraz, gdy pozwalają na to warunki pogodowe, z ławek na patio. Do dyspozycji studentów są oddane kolorowe siedziska-poduszki wprowadzające przyjazną atmosferę i poprawiające komfort odbywania zajęć, które mogą być wykorzystane na terenie holu w nowej części budynków. Również w czytelni biblioteki wydziałowej wyznaczone są dodatkowe miejsca, które mogą być wykorzystywane do pracy zespołowej studentów (część głośna), jak i własnej (część cicha).

W budynku Wydziału, w salach zajęciowych i na korytarzach, studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej WiFi Eduroam. Podjęto działania w celu dalszego wzmocnienia sygnału tej sieci (starania o zakup punktów dostępu o jeszcze większej mocy sygnału). Ponadto w wyznaczonych godzinach dyżurów studenci mają swobodny dostęp do komputerów w pracowniach komputerowych, co pozwala im wykorzystywać infrastrukturę Wydziału (sprzęt i oprogramowanie do własnej pracy studentów).

Do udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w budynku WNEiZ należą: podjazd dla wózków przy głównym wejściu do budynku; specjalne stoliki w górnych rzędach sal w formie audytorium (I-VI), pozwalające na podjechanie wózkiem do blatu; specjalne stoliki w górnych rzędach sal w formie audytorium (I-VI), pozwalające na podjechanie wózkiem do blatu; system ewakuacyjny, szczególnie przydatny dla osób z niepełnosprawnościami na piętrach głównego budynku; oraz wzmacniacz sygnału dla niedosłyszących w pokoju Prodziekana ds. studenckich.

Biblioteka wydziałowa oraz Biblioteka Uniwersytecka, której budynek sąsiaduje z wydziałem, oferują liczne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. W bibliotece wydziałowej znajduje się powiększalnik tekstu dla osób niedowidzących (ISEE HD). W Bibliotece Uniwersyteckiej mogą one korzystać z trzech miejsc z powiększalnikami tekstu, dwóch komputerów z większymi klawiaturami oraz specjalnej usługi skanowania materiałów, a także uzgadniać drogą elektroniczną z pracownikami biblioteki inne ułatwienia. Na pierwszym piętrze tej biblioteki dostępna jest również drukarka do Braille'a. W trakcie instalacji jest także pięć specjalnych komputerów z oprogramowaniem odczytującym tekst drukowany oraz z możliwością powiększania tego tekstu (pierwsze dwa są już zainstalowane, jeden w Czytelni Zbiorów Specjalnych, drugi przy kolekcji Sztuka w wolnym dostępie, na drugim piętrze).

Podsumowując, sale dydaktyczne na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK są odpowiednio wyposażone do prowadzenia zajęć dydaktycznych i odpowiadają przyszłym warunkom pracy studentów. Studenci mają również możliwość korzystania z wysokiej jakości infrastruktury. Zasoby biblioteczne są wystarczające, a ich zakres tematyczny odpowiada potrzebom studentów kierunku finanse i rachunkowość. Organizacja pomieszczeń biblioteki pozwala na swobodny dostęp do jej zasobów oraz pracę własną studentów. Wydział wykazuje się dużą dbałością o infrastrukturę (zasoby biblioteczne, jakość sal zajęciowych, wyposażenie tych sal). Systematycznie są realizowane przeglądy bazy dydaktycznej oraz prace na rzecz podniesienia jej jakości.

Pracownicy Wydziału na bieżąco zgłaszają uwagi dotyczące bazy dydaktycznej kierownikowi administracyjnemu i dziekanom. Przedmiotem procedury badania satysfakcji studentów jest zbieranie danych dotyczących poziomu zadowolenia studentów z funkcjonowania Uczelni. Ocenie podlegają aspekty organizacji pracy Uniwersytetu istotne z punktu widzenia studentów, w tym m.in. elementy infrastruktury WNEiZ oraz infrastruktura wspólna Uniwersytetu. Badanie satysfakcji studentów odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata (procedurę tę reguluje zarządzenie Rektora).

Pracownicy Uniwersytetu, studenci i uczestnicy studiów podyplomowych mogą zgłaszać swoje propozycje działań doskonalących. Zgłoszeń dokonuje się za pomocą internetowej Karty działań doskonalących, dostępnej po zalogowaniu na stronę internetową Uczelni, a zgłoszenie wpływa do odpowiedniego działu (procedurę tę reguluje zarządzenie Rektora).

Warto podkreślić, że zarówno studenci, jak i pracownicy mogą na bieżąco zgłaszać w sposób niesformalizowany (niezależnie od powyższych procedur) swoje propozycje działań doskonalących jakość i zakres infrastruktury. Władze Uczelni i Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania reagują na te bieżące zgłoszenia poprzez odpowiednie działania.

Niezależnie od powyższych zgłoszeń (płynących czy to od studentów, czy od pracowników) Władze Uczelni i Wydziału prowadzą stałą politykę podnoszenia jakości bazy dydaktycznej oraz badawczej, co służy zaspokojeniu potrzeb w zakresie kształcenia studentów i przygotowywania ich do prowadzenia badań.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość podlegały i nadal podlegają cyklicznej weryfikacji pod kątem spełniania wysokich standardów międzynarodowych. Pozwala to Wydziałowi Nauk Ekonomicznych i Zarządzania utrzymywać akredytację Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Wyższych Szkół Biznesu – The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB). Baza dydaktyczno-naukowa wykorzystywana na ocenianym kierunku w pełni odpowiada wysokim międzynarodowym standardom i jest stale doskonalona.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą, a władze Wydziału wykazują wyjątkową dbałość o zakres i jakość tej infrastruktury z punktu widzenia procesu kształcenia oraz przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych. Liczba i wyposażenie sal (w tym także informatycznych) jest odpowiednie i systematycznie aktualizowane oraz usprawniane. Układ stolików i sprzętu w salach jest odpowiedni do liczebności grup oraz szczególnych potrzeb studentów (w tym także tych z niepełnosprawnościami). Zasoby biblioteczne (w formie tradycyjnej oraz cyfrowej), lokalizacja biblioteki, a także układ pomieszczeń bibliotecznych zapewniają dobre warunki do korzystania z niej (w tym także studentom z niepełnosprawnościami). Wydział zapewnia także miejsce do pracy własnej studentów z dostępem do sprzętu, oprogramowania oraz sieci wifi. Ponadto na Wydziale prowadzona jest polityka stałej poprawy jakości i zakresu infrastruktury. Istnieją sformalizowane procedury jej usprawniania, ale też reaguje się bezpośrednio na indywidualne zgłoszenia (zarówno studentów, jak i pracowników).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dbłość Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania o utrzymanie i rozwój zasobów niezbędnych do procesu kształcenia (wyposażenie, oprogramowanie, zasoby biblioteczne). Zasoby te są systematycznie aktualizowane i udoskonalane. Ważnymi uczestnikami tego procesu są zarówno studenci, jak i pracownicy WNEiZ. Na Wydziale funkcjonują także formalne procedury związane z utrzymaniem i rozwojem bazy dydaktyczno-naukowej, ale w dużej mierze oparte są one na nieformalnych i bezpośrednich relacjach, co wpływa pozytywnie na jakość studiowania, pracy, a zatem i realizowania procesu kształcenia.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednym z celów strategicznych Uczelni sformułowanych w ramach Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026 jest zwiększenie roli Uniwersytetu i wzmocnienie jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem. Służą temu takie inicjatywy, jak wizyty gości reprezentujących praktykę gospodarczą, uczestnictwo studentów w konkursach i wydarzeniach organizowanych przez interesariuszy zewnętrznych, doradztwo na rzecz podmiotów praktyki gospodarczej czy umowa o wydawaniu podwójnego dyplomu z Uniwersytetem w Oldenburgu na kierunku finanse i rachunkowość.

W skład celu głównego sformułowanego w ramach strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania wchodzi 3 obszary, z których jeden – obszar partnerstwa – zakłada wzmocnienie

współpracy z partnerami w zakresie specjalizacji wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki).

Dużą rolę w wypełnianiu postawionych celów odgrywa kierunek finanse i rachunkowość, bowiem umożliwia on zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji szczególnie poszukiwanych we współczesnej gospodarce, pozwala absolwentom znajdować atrakcyjną i dobrze płatną pracę zarówno w regionie, jak i na rynku krajowym lub zagranicznym w szeroko rozumianych usługach finansowych, doradczych, księgowych lub w obszarze zarządzania finansami w podmiotach gospodarczych. Kierunek finanse i rachunkowość obejmuje treści związane z praktycznym funkcjonowaniem rynków, instytucji i przedsiębiorstw, stąd ogromne znaczenie relacji z interesariuszami zewnętrznymi. Współpraca z nimi oparta jest na zasadzie wzajemnych korzyści i pozytywnych relacjach oraz na społecznej odpowiedzialności biznesu. Obejmuje prowadzenie i komercjalizację wyników wspólnych badań oraz wymianę wiedzy na temat najnowszych osiągnięć, teorii i rozwiązań praktycznych pomiędzy przedstawicielami środowiska akademickiego oraz praktykami biznesu przy wsparciu kluczowych organizacji branżowych.

Merytoryczny nadzór nad współpracą z otoczeniem zewnętrznym i jego interesariuszami sprawuje zespół pod kierunkiem Prodziekan ds. nauki i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i Rada Biznesu powołana z inicjatywy polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw współpracujących z Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. W skład Rady Biznesu wybranej na kadencję 2021-2025 wchodzi 13 osób reprezentujących wiodące firmy i instytucje, w tym właściwe dla kierunku finanse i rachunkowość. Rada pełni rolę doradczą, opiniodawczą i konsultacyjną, a także inicjuje i wspiera nowe projekty i pomysły. Jej zadaniem jest realizacja misji Wydziału, szczególnie w tworzeniu nowych, wartościowych projektów edukacyjnych, naukowych i eksperckich, a także wspieranie rozwoju Wydziału i nawiązywanie relacji między nauką a biznesem. Rada Biznesu przedstawia swoje uwagi, opinie i propozycje dotyczące efektów uczenia się, programów studiów oraz sylabusów zajęć, czyli współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów.

Bieżąca współpraca z interesariuszami zewnętrznymi dostarcza informacji na temat aktualnego zapotrzebowania rynku pracy. Wszystkie inicjatywy zmian programów studiów czy powołania nowych kierunków są poprzedzone konsultacjami z przedstawicielami Rady Biznesu lub innymi partnerami biznesowymi, którzy dostarczają aktualnych informacji o zmieniających się potrzebach i oczekiwaniach rynku. Przykładem takich działań jest wypracowanie nowej oferty specjalności na studiach drugiego stopnia controlling i analityka finansowa oraz ubezpieczenia gospodarcze.

Współpraca WNEiZ UMK z przedsiębiorcami realizowana jest w oparciu o relacje z kluczowymi organizacjami branżowymi, jak Związek Banków Polskich, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Controllerów, a także ICV, CFA Society Poland, Fundacja Polska Bezgotówkowa, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Krajowa Izba Rozliczeniowa. Przekłada się to na bezpośrednie korzyści w obszarze jakości kształcenia: wysoki poziom nauczania i aktualność programu studiów. Wydział dysponuje ponad 140 umowami o współpracy, co dowodzi jej atrakcyjności dla interesariuszy. Rodzaj, zakres i zasięg ich działalności jest zgodny z dyscypliną ekonomia i finanse, do której kierunek jest w 90% przyporządkowany, z koncepcją i celami kształcenia, a nade wszystko wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku finanse i rachunkowość.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Jej celem jest wsparcie inicjatyw przedsiębiorstw w zakresie dotarcia do najlepszych studentów i absolwentów, by ułatwić im wejście na rynek pracy, promowanie osiągnięć przedsiębiorców wywodzących się z UMK, organizowanie kampanii wizerunkowych i włączanie przedsiębiorców w prowadzenie zajęć na kierunku finanse i rachunkowość.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, oprócz celów ściśle związanych z procesem kształcenia, ma na celu także poszukiwanie partnerów naukowych do projektów finansowanych ze środków unijnych i NCBiR.

Praktyki i staże

Z uwagi na obowiązkowe praktyki zawodowe w programie studiów kierunku finanse i rachunkowość istotną rolę odgrywa zapewnienie studentom miejsc odbywania praktyk. Wydział prowadzi program praktyk i staży studenckich, co pozwala udostępniać im szeroką ofertę praktyk dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb i preferencji. Studenci mogą też decydować o terminie, długości i rodzaju praktyk zależnie od ich specjalności i zainteresowań. Ponadto mogą starać się o staże w ramach programów stażowych organizowanych przez współpracujące z Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania firmy: Yes 4 Yeti (grupa Nestle), czy Neuca Go! (Grupa Neuca).

Władze WNEiZ bardzo dbają o to, aby praktyki przynosiły korzyści nie tylko studentom, ale i firmom, toteż regularnie konsultują się z pracodawcami, np. członkami Rady Biznesu, aby dowiedzieć się, jakich kompetencji oczekują od absolwentów i jak można je rozwijać. Wydział zapewnia także studentom wsparcie i opiekę w trakcie praktyk, pomagając im w rozwiązywaniu problemów i monitorując ich postępy.

Wizyty studyjne

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi obejmuje również wizyty studyjne w miejscach prowadzenia działalności przez podmioty współpracujące, o czym informowali uczestnicy spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Konkursy

Studenci kierunku finanse i rachunkowość są motywowani przez prowadzących zajęcia do brania udziału w prestiżowych konkursach o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym. Przykładem takich konkursów są: Karierosfera, Księgowi Przyszłości czy Liderzy Rachunkowości (pozostałe wymieniono w raporcie samooceny) Studenci UMK często są ich laureatami lub finalistami.

Wykłady praktyków gospodarczych

W latach 2022-2023 swoim doświadczeniem praktycznym podzieliło się aż 11 przedstawicieli interesariuszy, reprezentujących takie firmy, jak Ernst & Young Audyt Polska, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, CUK Ubezpieczenia, Neuca i inne wymienione w raporcie samooceny.

Współpraca kół naukowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym

W ramach kierunku finanse i rachunkowość studenci mają możliwość podejmowania dodatkowej działalności w pięciu studenckich kołach naukowych, które ściśle współpracują z partnerami reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze. Przykładami tej współpracy są Klub Członkowski Młodego Księgowego dla studentów, prowadzony wspólnie przez Koło Naukowe Rachunkowości oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział Okręgowy w Toruniu, od 2012 roku czy projekt

Klubu Controllera pod nazwą Robotic Process Automation – czyli do czego służy robot, nagrodzony w 2019 roku w konkursie Make progress with CITI, organizowanym przez CITI Bank i CITI Bank Handlowy. Studenckie koła naukowe współpracują zarówno z partnerami biznesowymi, jak i partnerami instytucjonalnymi, wymienionymi z nazwy w raporcie samooceny.

Udział przedstawicieli kadry kierowniczej interesariuszy zewnętrznych w wydarzeniach organizowanych przez koła naukowe na kierunku finanse i rachunkowość

Przykładem udziału przedstawicieli kadry kierowniczej firm z otoczenia społeczno-gospodarczego jest cykliczna ogólnopolska konferencja PERSPEKTYWA – wyzwania współczesnej bankowości, organizowana przez Studenckie Koło Naukowe Bankowości, z udziałem praktyków, na którą zapraszani są goście zewnętrzni pełniący funkcje kierownicze w instytucjach finansowych. Odkonferencowano już 9 edycji tego wydarzenia. Drugi przykład to „Dzień Kobiet z SKNB”, wydarzenie dedykowane promocji oraz rozwojowi kariery zawodowej kobiet w biznesie, zwłaszcza w finansach.

Udział pracowników kierunku finanse i rachunkowość w spotkaniach i imprezach branżowych organizowanych przez wiodące instytucje lub organizacje z obszaru finansów

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość regularnie uczestniczą w kongresach finansowych, takich jak Cashless Congress, Europejski Kongres Finansowy, Kongres Consumer Finance, Kongres Bankowości Detalicznej, Kongres Bankowości Korporacyjnej, Controlling Intelligence Adventure, Międzynarodowe Forum Gospodarcze TIME, organizowanych przez środowisko finansowe i dla tego środowiska. Poruszana tam problematyka jest następnie wprowadzana do programu studiów oraz przekazywana studentom podczas zajęć.

Wspólne projekty

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym często przybiera formę realizacji wspólnych projektów, W poprzednim roku akademickim było to 6 wydarzeń z udziałem znamienitych organizacji branżowych, takich jak LXIX edycja Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Rachunkowości, V edycja Ogólnopolskiej Konferencji z Zakresu Historii Rachunkowości – ABACUS, X edycja międzynarodowej konferencji Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju – Gospodarka – etyka – środowisko, III edycja Copernican Digital Forum, Seminarium Sztuczna inteligencja w zarządzaniu projektami i Digital marketing i data science Digital Lab. Współpraca ta nie ogranicza się wyłącznie do organizacji konferencji, ale także wiąże się z udostępnianiem danych do pisania prac dyplomowych oraz przyjmowaniem studentów na praktyki i staże. Nauczyciele akademicy są również wspierani w przekazywaniu praktycznych zagadnień dotyczących tematów poruszanych w trakcie zajęć.

Studia podyplomowe

W ścisłej współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są studia podyplomowe Zarządzanie projektami „Project Management” – autorski program zarządzania projektami, realizowany we współpracy z Project Management Institute Poland Chapter oraz Business Controlling – autorski program realizowany we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV.

Certyfikacja

Kierunek finanse i rachunkowość przygotowujący jest do pozyskania dla anglojęzycznej jego ścieżki certyfikatu akredytowanego przez CFA Institute, tzn. przystąpienia Wydziału do Programu University Affiliation Program prowadzonego przez CFA Institute. Program stowarzyszeniowy CFA Institute

wyróżnia instytucje akademickie, które włączają znaczną część wiedzy przyszłych kandydatów programu CFA (Candidate Body of Knowledge (CBOK)) do swojego programu nauczania.

Kursy i szkolenia dla studentów

Studenci mają możliwość uczestniczenia w certyfikowanych, specjalistycznych kursach doszkalających, których tematyka wykracza poza program studiów, przy czym kursy takie są skrojone na miarę potrzeb potencjalnych pracodawców, a część kursów jest realizowana przy bezpośrednim ich współudziale. Efektem jest nie tylko podniesienie kwalifikacji lub kompetencji studentów, ale także ułatwienie im wejścia na rynek pracy dzięki uzyskanej przewadze konkurencyjnej. Przykładem jest kurs doszkalający w zakresie budowania kompetencji ICT wykorzystywanych w zarządzaniu procesami w ramach Programu Rozwoju Kompetencji na rzecz dalszego kształcenia i zatrudniania absolwentów, w którym udział wzięło 70 studentów kierunku finanse i rachunkowość.

Badanie losów absolwentów

Badanie prowadzone jest przez Biuro Karier UMK. Realizowane jest 6 miesięcy po i 3 lata po ukończeniu studiów. Sporządzony raport pozostaje do dyspozycji władz uczelni i członków wydziałowych rad ds. jakości kształcenia. Ostatnie badanie wykazało, że 96,05% absolwentów kierunku finanse i rachunkowość jest aktywnych zawodowo, a pracują oni w finansach/bankowości/księgowości (67,92%), w działalności związanej z ubezpieczeniami (9,43%), w sprzedaży i obsłudze klienta (5,66%), w biurach (5,66%), w logistyce/transporcie/dystrybucji (3,77%). Wyniki badań pokazują również opinie absolwentów na temat przydatności efektów uczenia się osiągniętych na poszczególnych zajęciach oraz wskazania, o co poszerzyć program studiów. W ten sposób zdecydowanie przyczyniają się do podnoszenia jakości nauczania i lepszego dostosowania programu do potrzeb rynku pracy.

Niestandardowe formy współpracy

1. Współpraca międzynarodowa – anglojęzyczna ścieżka kierunku finanse i rachunkowość

W 2023 roku wspólnym wysiłkiem WNEiZ UMK oraz Wydziału Administracji Biznesu, Ekonomii i Prawa na Uniwersytecie Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy) uruchomiono program studiów drugiego stopnia zakończony dwoma dyplomami: dyplomem UMK w Toruniu (magister na kierunku finanse i rachunkowość) oraz dyplomem Uniwersytetu w Oldenburgu (Master in Betriebswirtschaftslehre: Management und Recht o specjalności *Buchhaltung, Finanzen, Steuern*). Zajęcia w ramach tego programu odbywają się wyłącznie w języku angielskim. Pierwszy semestr studiów ma miejsce w Toruniu, drugi – w Oldenburgu, gdzie wszyscy studenci uczestniczą w zajęciach na kierunku Business Administration: Management and Law o specjalności *Accounting, Finance, Taxation*. Trzeci semestr ma miejsce na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (dla wszystkich uczestników programu). Semestr czwarty odbywa się na uczelni macierzystej, czyli, w przypadku studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania – w Toruniu.

2. BIZNESHUB – miejsce spotkań nauki z biznesem

Jest to inicjatywa mająca na celu wspieranie rozwoju kompetencji, przedsiębiorczości i innowacyjności. BIZNESHUB oferuje szeroki zakres usług dla różnych grup odbiorców (biznes, studenci, absolwenci, pracownicy naukowci, społeczność lokalna). Świadczy usługi w czterech podstawowych obszarach:

- doradztwo w zakresie finansów, rachunkowości, zarządzania wartością, restrukturyzacji, oceny projektów inwestycyjnych i analizy danych;

- wsparcie studentów, którzy mają pomysł na własny biznes – opracowanie biznesplanu, znalezienie źródeł finansowania itp.; również mentoring i coaching;
- organizacja kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje i rozwijających kompetencje dla różnych interesariuszy;
- organizacja wydarzeń łączących świat nauki i biznesu (spotkania networkingowe, konferencje, seminaria, warsztaty i panele dyskusyjne).

BIZNESHUB oferuje swoje usługi w 12 obszarach, w tym z zakresu finansów i rachunkowości (np. controlling, rachunkowość, doradztwo finansowe, podatki). W celu zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług BIZNESHUB współpracuje nie tylko z doświadczonymi pracownikami Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, ale także prowadzi współpracę z pięcioma centrami naukowymi na wydziale, które zajmują się badaniami oraz działaniami edukacyjnymi w obszarach strategicznych dla rozwoju gospodarki i społeczeństwa. Aktywności wydziałowego BIZNESHUB spotkały się z dużym zainteresowaniem społeczności z otoczenia społeczno-gospodarczego. Od kwietnia do listopada 2023 roku podpisano 3 umowy na usługi eksperckie, zorganizowano 10 wydarzeń dla pracowników, studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, odbywają się cykliczne śniadania biznesowe networkingowe dla przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz otwarte webinary.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest również realizowana zdalnie, bowiem kanały komunikacyjne wykorzystujące różnorodne komunikatory i aplikacje internetowe na stałe weszły w skład narzędzi pracy, jednakże najbardziej owocne są spotkania bezpośrednie. Uczelnia i pracownicy kierunku finanse i rachunkowość organizują takie spotkania zarówno jako oficjalne, jak i nieoficjalne, bilateralne.

Ponadto przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w webinarach, takich jak np. Śniadania biznesowe online, Kawa z biznesem, konferencje nauka + biznes online. Zdalnie realizowany był również cały program szkoleniowy z przedstawicielami EY, głównie dla studentek i studentów finansów i rachunkowości –Audytowe czwartki z EY. Każde ze spotkań dotyczyło innej części audytu – od wstępu do audytu, przez audyt finansowy i jego poszczególne zagadnienia, jak audyt ubezpieczeń, banków, funduszy inwestycyjnych, aż po audyt ogólny z wyraźnym uwidocznieniem kompetencji przyszłości i wskazaniem, jak wraz z rozwojem technologii zmienia się rola audytora.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia wykazuje się dużą starannością w doborze podmiotów współpracujących, a kontakty z interesariuszami są żywe i intensywne, co potwierdziło spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, licznie przybyłych i włączających się w dyskusje, wskazujących na konkretne rezultaty wykorzystywania badań prowadzonych na Uczelni w ramach kierunku finanse i rachunkowość w ich bieżącej działalności. Wymienianie konkretnych wdrożeń potwierdza tezę, iż współpraca ta jest obopólnie korzystna, co jest gwarancją jej stabilności.

Współpracę z interesariuszami zewnętrznymi nadzoruje od strony merytorycznej zespół doświadczonych pracowników pod kierunkiem Prodziekana ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, odpowiadający również za monitorowanie i ewaluację działań.

W ramach monitoringu prowadzony jest przegląd aktywnych umów, dokonywany na bieżąco, ale podsumowywany w pierwszym kwartale roku. Również na bieżąco pozyskiwane są informacje z Bazy Aktywności Pracowników w zakresie m.in. organizacji wydarzeń z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Poprawność doboru instytucji współpracujących analizowana jest zgodnie z procedurą, w której wychodzi się od strategii, określa się priorytety i kierunki rozwoju programów studiów zgodnie z wymaganiami rynku pracy, potrzebami studentek i studentów i trendami w nauce. Następnie definiowane są instytucje, które mogą przyczynić się do realizacji strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (np. przedsiębiorstwa, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, instytuty badawcze, szkoły) oraz analizowane kompetencje i zasoby potencjalnych partnerów oraz ich zgodności z potrzebami Wydziału (np. poprzez spotkania). Kolejny etap to ocena, w jakim stopniu współpraca z instytucją wpłynie na poprawę jakości kształcenia i zwiększy konkurencyjność absolwentek i absolwentów. Dopiero na podstawie tej analizy wyznaczane są firmy i instytucje, z którymi nawiązywana jest współpraca.

Jeśli chodzi o programy studiów, to ich monitorowanie, konsultowanie, inicjowanie procesu zmian należy do Rady Biznesu, poprzez którą otoczenie społeczno-gospodarcze wywiera wpływ na ich kształt. Opinie absolwentów są z kolei analizowane przy okazji analizowania wyników badania losów absolwentów, prowadzone przez Biuro Karier.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

W zakresie projektowania i realizacji programu studiów dla kierunku finanse i rachunkowość Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK współpracuje z firmami i instytucjami mającymi zakres i zasięg działalności zgodny z dyscypliną ekonomia i finanse oraz z wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca ta jest bardzo szeroko zakrojona i ewidentnie ma miejsce zarówno w wersji sformalizowanej, jak i nieformalnej, w postaci codziennych kontaktów z pracownikami wydziału prowadzącymi zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość. Współpraca dotyczy organizacji branżowych oraz wiodących podmiotów rynkowych realizujących zadania w ramach branży finansowo-księgowej. Kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są w oparciu o Radę Biznesu, ale też w oparciu o relacje bilateralne z poszczególnymi przedsiębiorstwami.

Współpraca prowadzona jest systematycznie, obejmuje praktyki zawodowe, staże, prowadzenie zajęć przez osoby z doświadczeniem praktycznym (choć nie są to wyłącznie praktycy biznesowi, ale pracownicy Uczelni, którzy funkcjonowali lub nadal funkcjonują również na zawodowym rynku pracy właściwym dla wizytowanego kierunku), współpracę w realizacji wspólnych przedsięwzięć, współpracę ze studenckimi kołami naukowymi, a także formy niestandardowe, takie jak prowadzenie studiów w dwóch ośrodkach akademickich, w tym jeden poza granicami kraju, czy inicjatywa BIZNESHUB.

Uczelnia prowadzi realny monitoring współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a analiza pozyskanych raportów jest podstawą do doskonalenia programów nauczania i formułowania efektów

uczenia się. Wszystkie te działania są udokumentowane, sprawdzalne i potwierdzają wysoki poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wskazanie w Strategii rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026 celu zwiększenia roli Uniwersytetu i wzmocnienia jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Świadczy to o docenianiu wagi relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla funkcjonowania Uczelni, co z kolei zostało dostrzeżone i zawarte w strategii rozwoju Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Wydział w celu głównym zawarł 3 obszary, z czego jeden dotyczy partnerstwa i zakłada wzmocnienie współpracy z partnerami w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki).
2. O wielkiej wadze przykładanej do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym świadczy fakt, że na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania powołano osobę odpowiedzialną za rozwijanie kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym w randze prodziekana Merytoryczny nadzór nad współpracą z otoczeniem zewnętrznym i jego interesariuszami sprawuje zespół pod kierunkiem Prodziekana ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym. Taki stan rzeczy godny jest naśladowania, ponieważ pozwala na prowadzenie rozmów z potencjalnymi partnerami biznesowymi na odpowiednim szczeblu decyzyjnym. Jednocześnie świadczy to o dużej determinacji społeczności Wydziału do wstuchiwania się w głosy płynące z tego środowiska.
3. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest w sposób wzbudzający głębokie przeświadczenie o jej autentyczności, o czym świadczą wielowątkowe powiązania między poszczególnymi przedsiębiorstwami a kierunkiem finanse i rachunkowość, potwierdzone entuzjastycznymi komentarzami interesariuszy, z którymi spotkał się zespół oceniający.
4. Dobrą praktyką jest sposób kształtowania relacji między Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania a absolwentami, którzy aktywnie współpracują w ramach wspólnych przedsięwzięć biznesowych, również wdrożeń systemów opracowanych na Uczelni.
5. Zasługującą na naśladowanie dobrą praktyką jest powołanie do życia anglojęzycznej ścieżki kierunku finanse i rachunkowość – programu studiów drugiego stopnia kończącego się dwoma dyplomami, uruchomionego w 2023 roku wspólnym wysiłkiem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Wydziału Administracji Biznesu, Ekonomii i Prawa na Uniwersytecie Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy). Wyróżnia go konstrukcja studiów, która czyni je faktycznie studiami w dwóch ośrodkach, a nie tylko studiami odbywanymi w jednym miejscu honorowanymi dwoma.
6. Powołanie do życia inicjatywy BIZNESHUB – miejsca spotkań nauki z biznesem. Jest to inicjatywa mająca na celu wspieranie rozwoju kompetencji, przedsiębiorczości i innowacyjności, oferująca szeroki zakres usług dla różnych grup odbiorców (biznes, studenci, absolwenci, pracownicy nauki, społeczność lokalna), świadcząca usługi w czterech podstawowych obszarach: doradztwo, wsparcie przedsiębiorczości studentów, organizacja kursów i szkoleń oraz organizacja wydarzeń łączących świat nauki i biznesu (więcej w ocenie stanu faktycznego).

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia realizowane jest w różnych formach (obowiązkowych i dobrowolnych). Do obowiązkowych form należą zajęcia w języku obcym. Na studiach pierwszego stopnia (zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) realizowany jest lektorat z języka obcego. Obejmuje on 120 godzin na studiach stacjonarnych oraz 72 godziny na studiach niestacjonarnych (7 ECTS) i kończy się egzaminem. Nauka języka w ramach lektoratów jest skoncentrowana na przygotowaniu studentów do pracy w biznesie. Zajęcia prowadzone są na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania przez pracowników Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych (UCJO). Studenci studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają zajęcia z języka obcego na od pierwszego semestru drugiego roku studiów.

Na studiach drugiego stopnia (30 godzin na studiach stacjonarnych oraz 18 godzin dla studiów niestacjonarnych; 3 ECTS) realizowane są obowiązkowe dla wszystkich studentów kierunku zajęcia w języku angielskim z zakresu Business English for Finance and Accounting. Ponadto studenci mają obowiązek uczestniczenia w wykładach ogólnouczelnianych realizowanych w języku obcym (2 ECTS dla studiów stacjonarnych, ale dla studiów niestacjonarnych brak takiej informacji). Studenci pierwszego roku studiów drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają zajęcia z języka obcego na pierwszym roku studiów od drugiego semestru.

W celu korzystania z zajęć z języka angielskiego wszyscy studenci pierwszego roku studiów pierwszego i drugiego stopnia zobowiązani są (na podstawie zarządzenia Rektora) do rozwiązania testu diagnostycznego z języka obcego na platformie Moodle UCJO. Wykonanie testu jest warunkiem zarejestrowania się na zajęcia z języka obcego i ma na celu określenie wejściowego poziomu z danego języka obcego, ujętego w programie studiów na danym kierunku. Studenci, których wyniki testu diagnostycznego były niższe niż minimalnie wymagane, mogą skorzystać z kursu języka angielskiego – Przygotowanie do lektoratu, znajdującego się w ofercie centrum językowego Uczelni. Ta wyjątkowa możliwość zapewnia łatwiejszy start podczas obowiązkowych zajęć ze specjalistycznego języka angielskiego na drugim roku studiów, stanowi szansę na nadrobienie zaległości. Kurs obejmuje 30 godzin lekcyjnych (zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w trybie on-line lub stacjonarnym). Studenci mają możliwość wyboru jednej z dwóch opcji: odbycie kursu w ciągu 1 miesiąca lub w ciągu 1 semestru z możliwością kontynuacji zajęć w semestrze letnim. Kurs rozpoczyna się we wrześniu (miesięczny) i w październiku (semestralny). Dla studentów studiów drugiego stopnia UCJO oferuje kurs – Powtórka przed Egzaminem, którego celem jest powtórzenie i usystematyzowanie wiedzy przed egzaminem końcowym z przedmiotu Business English.

Warto też podkreślić, że w procedurze dyplomowania ujęty jest obowiązek wykorzystania jednej pozycji w języku obcym, obowiązek ten dotyczy jednak tylko prac dyplomowych realizowanych na studiach drugiego stopnia. Literatura obcojęzyczna bywa włączana w proces przygotowywania prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia, jednak w dużej mierze zależy to od decyzji opiekuna naukowego.

Ponadto w wielu sylabusach zajęć nie jest podawana literatura w języku obcym, nawet uzupełniająca. Dotyczy to przykładowo zajęć: *mikroekonomia* (pierwszy stopień), *makroekonomia* (pierwszy stopień), *biznes plan* (pierwszy stopień), *strategie finansowe przedsiębiorstw* (drugi stopień), *relacje inwestorskie i etyka na rynku finansowym* (drugi stopień), *finansowanie rynku nieruchomości* (drugi stopień).

Niezależnie od powyższych, wbudowanych w program studiów, aktywności studentów realizowanych w języku obcym, Uczelnia podejmuje szereg działań (dobrowolnych dla studentów) w ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, obejmujących m.in. anglojęzyczną ścieżkę uruchomioną wspólnie z Uniwersytetem Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu oraz programy mobilnościowe (Erasmus+, MOTION, TELSP).

Anglojęzyczna ścieżka studiów drugiego stopnia funkcjonuje w ramach podpisanej w 2023 roku wspólnym wysiłkiem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK oraz Wydziału Administracji Biznesu, Ekonomii i Prawa na Uniwersytecie Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy). Studenci, którzy ukończą ten program studiów, uzyskują dwa dyplomy: dyplom UMK w Toruniu (magister na kierunku finanse i rachunkowość) oraz dyplom Uniwersytetu w Oldenburgu (Master in Betriebswirtschaftslehre: Management und Recht o specjalności Buchhaltung, Finanzen, Steuern). Zajęcia w ramach tego programu odbywają się wyłącznie w języku angielskim. Rekrutację studentów do programu każdy z uniwersytetów prowadzi we własnym zakresie. Z obu uczelni wytypowanych może zostać do 10 osób.

W procesie umiędzynarodowienia procesu kształcenia bardzo dużą uwagę przykładają się do wykorzystania możliwości, jakie stwarza program Erasmus+. W latach 2016-2023 w ramach programu Erasmus+, pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość zrealizowali 53 mobilności. W analizowanym okresie w ramach programu Erasmus+ na Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania przyjechało 57 pracowników z uczelni zagranicznych – np. Ilia State University (Tbilisi), City College of the City University of New York (New York), European University of Tirana (Tirana), Universidad Nacional de Quilmes (Buenos Aires), Universitas Tanjungpura (Pontianak), University of Sarajevo (Sarajevo). Z programu Erasmus+ powszechnie korzystają także studenci wydziału. Licząc od roku 2017, do roku 2024 łącznie zrealizowanych zostanie 287 wyjazdów (w tym 37 studentów kierunku finanse i rachunkowość), w tym 32 na zagraniczne praktyki studenckie. W latach 2016-2023 na wydział przyjechało 342 studentów - np. z Università del Salento, University of Santiago de Compostela, Pablo de Olavide University, Heilbronn University AS, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, University of Granada, University of Santiago de Compostela, Pablo de Olavide University, University of Macerata, ISSA School of Applied Management (University of Navarra), European University of Tirana UET.

Uczelnia na poziomie Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania realizuje międzynarodowe partnerstwo oraz współpracę naukowo-dydaktyczno-gospodarczą z instytucjami z pięciu europejskich krajów (Finlandii, Hiszpanii, Niemiec, Litwy i Polski) w ramach projektu MOTION. Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Erasmus+. Celem projektu MOTION było m.in. wypracowanie zrównoważonych i innowacyjnych rozwiązań na rzecz rozwoju branży turystycznej.

Kolejną formą umiędzynarodowienia procesu kształcenia prowadzonego na Wydziale jest uczestnictwo w unikalnym konkursie pod nazwą TELSP (Torun Economic and Legal Summer Program) organizowanym w ramach Toruńskich Programów Letnich dla Studentów (Torun Students Summer

Programs – TSSP), stanowiących jedną z aktywności w ramach projektu Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza (IDUB).

W 2019 roku UMK jako jeden z partnerów stowarzyszonych dołączył do konsorcjum YUFE (Young Universities for the Future of Europe), czyli Młode Uniwersytety dla Przyszłości Europy. Celem prowadzonej przez konsorcjum działalności jest promocja oferowanych programów edukacyjnych, opracowywanie mechanizmów ułatwiających mobilność studentów i pracowników oraz stworzenie modelu szkolnictwa wyższego bez granic, jednocześnie dobrze osadzonego w lokalnym kontekście, reagującego na zmiany zachodzące w społeczeństwie i na rynku pracy. Dotychczas ogółem w programie YUFE Student Journey wzięło udział 17 osób z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2 kolejne zadeklarowały chęć udziału w nim od semestru letniego 2023/2024. Z kierunku finanse i rachunkowość z programu skorzystało 5 studentów. Oprócz tego 10 studentów kierunku finanse i rachunkowość wzięło udział w różnych aktywnościach związanych z zaangażowaniem społecznym w YUFE, takich jak np. wolontariat. Dodatkowo 2023 roku na UMK odbył się kurs językowy English for Entrepreneurship, który został zorganizowany przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych w ramach programu Erasmus+ Blended Intensive Programmes przeznaczonego dla studentów i studentek z partnerskich uczelni YUFE. W tym gronie znalazło się 2 studentów kierunku.

O umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania świadczą przede wszystkim następujące funkcje oraz aktywności:

- Na WNEiZ funkcjonuje instytucja Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju, pełniące jednocześnie funkcję pełnomocnika ds. mobilności / koordynatora programu Erasmus+ oraz Biuro Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju pełniące rolę Wydziałowego Biura Programów Międzynarodowych.
- Funkcjonujące na Wydziale Biuro Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju stanowi punkt kontaktowy zarówno dla pracowników uczelni partnerskich, dla pracowników Wydziału korzystających z programów mobilnościowych, jak i dla studentów.
- Cenną praktyką na poziomie Uczelni jest organizowanie dwa razy w roku (w lutym i w październiku) tak zwanego Orientation Week skierowanego do osób przyjeżdżających do UMK z zagranicy na studia. W ramach tej aktywności na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania studenci z zagranicy mogą dowiedzieć się o jego funkcjonowaniu oraz funkcjonowaniu całego Uniwersytetu oraz uzyskać najważniejsze informacje dotyczące np. komunikacji miejskiej i innych kwestii związanych z pobytem w Toruniu.
- Na Wydziale dwa razy w roku (w lutym i w październiku) organizowany jest także Erasmus Day. Działanie to ma charakter informacyjny i skierowane jest do studentów chcących skorzystać z bogatej oferty mobilności.
- Organizacja na wydziale tak zwanych staff weeks, których celem jest zwiększenie kompetencji kadry uniwersyteckiej potrzebnych na danym stanowisku. Stanowią one okazję do organizacji wykładów i spotkań dla studentów prowadzonych przez uczestników tego wydarzenia, udziału w szkoleniach oraz networkingu. W ubiegłych latach spotkania te odbywały się w maju i poświęcone były współczesnym wyzwaniom zarządzania w szkołach biznesowych.
- Powstanie Kopernikańskiego Ośrodka Integracji oraz zlokalizowanego w jego ramach International Point, który ma za zadanie pomagać zagranicznym członkom wspólnoty uniwersyteckiej w zorganizowaniu pobytu w Polsce i odnalezieniu się na Uczelni.
- Na Wydziale funkcjonują dwa programy studiów z podwójnym dyplomem w języku angielskim oraz jeden program studiów w języku angielskim w ramach tzw. potrójnego dyplomu – w tym jeden

na ocenianym kierunku finanse i rachunkowość. Dobrą praktyką jest wyznaczanie na recenzentów prac dyplomowych oprócz recenzenta reprezentującego stronę polską także osoby z uczelni partnerskiej. Dzięki temu pracownicy wydziału mają okazję poznać standardy oceny prac w uczelniach zagranicznych.

- Źródło cennych doświadczeń międzynarodowych dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku (oraz pozostałych pracowników Wydziału) stanowi także uczestnictwo w takich programach jak YUFE oraz projekt MOTION. Pozwalają one zacieśnić współpracę między uczelniami i instytucjami partnerskimi oraz nawiązywanie nowych kontaktów.

Formalna procedura oceny form i stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale odbywa się na dwóch poziomach:

1. poprzez monitoring wdrożenia na Wydziale adekwatnych celów wynikających ze Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026; efektem wdrażania w tym obszarze aktywności jest m.in. zwiększenie w ofercie dydaktycznej ocenianego kierunku finanse i rachunkowość udziału obcojęzycznych modułów kształcenia, w tym w ramach podwójnych dyplomów, działania na rzecz umiędzynarodowienia wynikające z wykorzystania potencjału partnerstwa w Europejskim Uniwersytecie YUFE oraz możliwości oferowane w ramach programu Erasmus+ (w tej sferze WNEiZ corocznie wyróżnia się aktywnością, zarówno w zakresie mobilności studentów, jak i kadry);
2. poprzez monitoring wdrożenia na Wydziale adekwatnych celów wynikających ze Strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2023-2030; efektem wdrażania w tym obszarze aktywności jest m.in. zwiększenie zasięgu badań z zakresu specjalizacji Wydziału, zwiększenie zasięgu kształcenia w zakresie specjalizacji Wydziału (udział studentów cudzoziemców, w tym tzw. Erasmusów), a także zwiększenie zasięgu przedsięwzięć z zakresu specjalizacji Wydziału (liczba pracowników biorących udział w inicjatywach mobilnościowych).

Na uwagę zasługuje także sporządzona analiza SWOT z punktu widzenia internacjonalizacji Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (2021). Wynika z niej, że do mocnych stron Wydziału należy m.in. posiadanie międzynarodowych akredytacji AACSB i AMBA, wysokie kwalifikacje merytoryczne i językowe kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej, posiadanie trwałych relacji międzynarodowych o charakterze strategicznym. W ramach słabych stron zidentyfikowano m.in.: brak odpowiedniego nauczania języków obcych, znacząco zmniejszające kompetencje studentów w zakresie uczestnictwa w studiach o charakterze międzynarodowym. Wobec powyższego, rekomenduje się poszerzenie zakresu obowiązkowego kontaktu z językiem obcym już począwszy od pierwszego roku studiów pierwszego stopnia. Tym bardziej, że Uczelnia posiada zasoby biblioteczne w języku obcym, a jej kadra charakteryzuje wysokie kompetencje językowe.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Internacjonalizacja kształcenia jest wbudowana zarówno w strategię Uczelni, jak i Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Odpowiada ona potrzebom i celom kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. WNEiZrealizuje zarówno obowiązkowe, jak i dobrowolne aktywności w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Bogaty jest zakres tych dobrowolnych form (m.in. anglojęzyczna ścieżka uruchomiona wspólnie z Uniwersytetem Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu, programy mobilnościowe, certyfikacja AACSB i AMBA). Dużo skromniejszy jest zakres form obowiązkowych kontaktu z językiem obcym wbudowanych na stałe w proces kształcenia.

Jednostka systematycznie monitoruje możliwości umiędzynarodawiania kształcenia i prowadzenia badań, aktywnie uczestniczy w szeregu projektów i programów skutkujących mobilnością pracowników i studentów. Wyniki tego monitoringu są wykorzystywane w procesie zwiększenia możliwości internacjonalizacji badań i dydaktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Podejmowanie szeregu działań (dobrowolnych dla studentów) w ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia: na kierunku finanse i rachunkowość działania te obejmują anglojęzyczną ścieżkę uruchomioną wspólnie z Uniwersytetem Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu, programy mobilnościowe (Erasmus+, MOTION, TELSP) oraz certyfikację AACSB i AMBA.
2. Stworzenie na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania stanowiska Prodziekana ds. współpracy z zagranicą i rozwoju, pełniącego jednocześnie funkcję pełnomocnika ds. mobilności/koordynatora programu Erasmus+ Na wydziale funkcjonuje także Biuro Prodziekana ds. współpracy z zagranicą i rozwoju, pełniące rolę Wydziałowego Biura Programów Międzynarodowych. Prodziekan, jak i biuro, są niezwykle aktywni i podejmują szereg działań na rzecz stwarzania zróżnicowanych możliwości internacjonalizacji. Tym samym kreowane są bardzo dobre warunki do mobilności studentów i pracowników (w tym także wirtualnej).

Rekomendacje

Zwiększyć zakres obowiązkowych form kontaktu z językiem obcym realizowanych w ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu zapewnia studentom trwałe i kompleksowe wsparcie w obszarach: osiągania efektów uczenia się, rozwoju umiejętności społecznych, naukowych i zawodowych. Oferowana pomoc przybiera zróżnicowane formy i realizowana jest z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań odpowiadającym studentom. Odnosi się do wszystkich najważniejszych aspektów związanych ze wsparciem studentów podczas procesu uczenia się i uwzględnia także ich

konkretne, indywidualne potrzeby. Działania Uczelni odpowiadają celom kształcenia oraz wymaganiom wynikającym z programu studiów kierunku finanse i rachunkowość. Odpowiednie przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy zapewnia m.in. szeroki wachlarz działań podejmowanych przez uczelniane biuro karier.

Wsparcie studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej odbywa się na płaszczyźnie merytorycznej, materialnej i organizacyjnej. Podstawową formę pomocy merytorycznej stanowi możliwość indywidualnej pracy z opiekunami dydaktyczno-naukowymi. Studenci mają możliwość konsultowania swoich wątpliwości i uzyskania od nich wskazówek, dotyczących zarówno bieżących zajęć dydaktycznych, jak i rozwoju działalności naukowej. Poza regularnymi terminami dyżurów studenci mają możliwość umówienia odrębnych spotkań, jak również uzyskania pomocy poza wyznaczonymi godzinami w formie kontaktu bezpośredniego, telefonicznego, korespondencji mailowej czy na platformie elektronicznej. Ponadto Uczelnia organizuje specjalne szkolenia i konkursy, takie jak np. cykl spotkań My First Article in English / Mein erster Artikel auf Deutsch, których celem jest przekazanie praktycznej wiedzy niezbędnej do napisania i publikacji artykułu w języku angielskim lub niemieckim, a także konkurs Grants4NCUStudents umożliwiający zdobywanie grantów naukowych na realizację badań i wyjazdów konferencyjnych. Wsparcie materialne udzielane jest w dużej mierze poprzez finansowanie działalności licznych kół naukowych (takich jak np. Studenckie Koło Naukowe Bankowości, Klub Controllera czy Koło Naukowe Rachunkowości), które dysponują odrębnym budżetem, przeznaczonym przede wszystkim na pokrycie wydatków związanych z organizowaniem lub uczestnictwem studentów w konferencjach naukowych czy wydawanie publikacji artykułów naukowych. Rozwój naukowy na poziomie organizacyjnym wspierany jest także poprzez możliwość korzystania z zasobów literatury zgromadzonych w Bibliotece Uniwersyteckiej, w tym z zasobów elektronicznych konsorcjów i wydawnictw naukowych.

W celu zapoznania studentów z praktycznymi i technicznymi aspektami studiowania Uczelnia organizuje na początku studiów spotkania wprowadzające ("dni adaptacyjne"), na których odbywają się szkolenia związane z obsługą narzędzi do nauczania na odległość oraz kwestiami internetowej obsługi studiów (funkcjonowanie systemu uczelnianego, odczytywanie planu i programu studiów, korzystanie z innych platform internetowych). Uczelnia udostępnia także materiały szkoleniowe i poradniki dotyczące obsługi poszczególnych systemów wykorzystywanych w procesie studiowania i zapewnia pomoc w razie problemów technicznych poprzez kontakt z odpowiednią jednostką. Formą wsparcia studentów wykluczonych cyfrowo jest możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni, np. poprzez skorzystanie z usług wypożyczalni sprzętu specjalistycznego i oprogramowania wspomagającego.

Uczelnia wspiera również studentów szczególnie uzdolnionych i motywuje ich do dalszego rozwoju. Regulamin studiów uwzględnia możliwość prowadzenia studiów w formie indywidualnej organizacji studiów, ich realizacji poprzez indywidualny plan studiów czy udzielania krótko i długoterminowych urlopów sportowych. Najlepsi studenci Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania rywalizują o tytuł najlepszego studenta lub najlepszego absolwenta. Są też wspierani w aplikowaniu o przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ponadto promotorzy zgłaszają najlepsze prace licencjackie i magisterskie do Konkursu Dziekana na najlepszą pracę dyplomową. Studenci mają także możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych i tworzenia publikacji naukowych. Szczególną uwagę warto zwrócić na program Kariera dwutorowa student-sportowiec, dzięki któremu Uczelnia może przyciągnąć i wspierać wybitnie uzdolnionych studentów chcących połączyć studiowanie z rozwijaniem kariery sportowej.

Wsparcie udzielane przez Uczelnię uwzględnia również różnorodne formy pozanaukowej aktywności studentów. Studenci mają możliwość skorzystania z szeregu inicjatyw, które sprzyjają podniesieniu atrakcyjności studiowania. Funkcjonowanie Akademickiego Centrum Kultury i Sztuki Od Nowa czy uczelnianego chóru zapewnia przestrzeń dla kulturalnego rozwoju studentów, a współpraca z działającą na UMK fundacją Amicus pozwala im działać na płaszczyźnie wolontariackiej i społecznej. Mogą także rozwijać swoje sportowe pasje poprzez korzystanie z infrastruktury Uniwersyteckiego Centrum Sportowego, w ramach którego prężnie działają liczne sekcje sportowe. Z kolei doskonalenie umiejętności organizacyjnych studentów, poza działalnością we wspomnianych kołach naukowych, możliwe jest poprzez ich angażowanie się w realizację inicjatyw akademickich, takich jak akcja Szlachetna Paczka czy Festiwal Ekonomisty.

Należy podkreślić, iż Uczelnia z dużym zaangażowaniem przygotowuje studentów kierunku finanse i rachunkowość do wejścia na rynek pracy i do działalności zawodowej. Przemysłana oferta programowa (łącznie z realizowanymi studenckimi praktykami zawodowymi) wspierana jest przez liczne inicjatywy mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. Podstawową jednostką oferującą kompleksowe wsparcie doradcze dla studentów i absolwentów na ich ścieżce zawodowej jest Biuro Karier UMK. W ramach działalności Biura Karier realizowany jest stały dyżur doradcy zawodowego, z którym studenci i absolwenci mogą omówić kwestie rozwoju swoich kompetencji i określenia celów edukacyjnych czy planowania własnej działalności gospodarczej. Ponadto Biuro Karier oferuje liczne szkolenia i warsztaty rozwijające tzw. kompetencje miękkie, w tym comiesięczne warsztaty z cyklu Dobry Start, poruszające m.in. zagadnienia związane z procesem rekrutacji do pracy. Dodatkową formą wsparcia są inicjatywy organizowane przez przedsiębiorców i koła naukowe, mające na celu współpracę nauki z biznesem. Przykład stanowią warsztaty Yes 4 Yeti, które pozwalają studentom zapoznać się z praktyczną stroną prowadzenia działalności gospodarczej w środowisku międzynarodowym czy program CO-OP umożliwiający najlepszym studentom podjęcie pracy zawodowej podczas studiów.

Motywowanie studentów ocenianego kierunku do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się i chęci dalszego rozwoju przyjmuje na Uczelni zarówno formę materialną, jak i niematerialną. Funkcjonujący na UMK system wsparcia materialnego obejmuje poza ustawowym stypendium Rektora dla najlepszych studentów także dodatkowe nagrody. Na wniosek Prodziekana ds. studenckich studentom może zostać przyznana nagroda Rektora za wybitne osiągnięcia sportowe lub za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej UMK. Oddziaływanie motywujące mają także dofinansowywania wyjazdów na konferencje i wydawania publikacji naukowych, a także możliwość uczestniczenia studentów jako wykonawców w grantach badawczych pracowników Wydziału. Studenci mogą podjąć się udziału w zewnętrznych i wewnętrznych konkursach certyfikowanych oraz specjalistycznych kursach doształcających, takich jak Kopernikańska Akademia Biznesu. Motywację niematerialną ma z kolei zapewnić m.in. funkcjonowanie opiekuna roku, którego zadaniem jest stały kontakt ze studentami i pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, a także dbałość o budowanie relacji mentor-student, szczególnie w ramach działalności kół naukowych.

Uczelnia dostosowuje swoje wsparcie do potrzeb różnych grup studiujących na Uczelni. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami organizacją pomocy zajmuje się Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami. Oferowane wsparcie obejmuje m.in. dostosowanie infrastruktury technicznej, na przykład poprzez instalację wzmacniaczy sygnału dla osób niedosłyszących czy zakup komputerów z większymi klawiaturami, pociągający za sobą możliwość zmiany zasad uczestnictwa takiego studenta w zajęciach. Zmiany te mogą przyjmować formę prowadzenia indywidualnych zajęć,

przygotowania materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu czy udziału w zajęciach osób trzecich (np. tłumaczy języka migowego, stenotypistów, asystentów laboratoryjnych). Studenci z niepełnosprawnościami mogą także wnioskować o przydzielenie asystenta dydaktycznego. Inną formą wsparcia dla studentów o różnych potrzebach jest również możliwość przyznania indywidualnej organizacji studiów, skierowanej w szczególności do osób studiujących na więcej niż jednym kierunku, sprawujących opiekę nad członkiem rodziny czy realizujących studia w ramach programu Kariera dwutorowa. Sprawny i bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi ma zapewnić odpowiednia liczebność grup zajęciowych oraz realizacja indywidualnych konsultacji, także poza ich standardowymi terminami i godzinami. Na studiach niestacjonarnych odbywają się one po zajęciach w weekendy, mogą być też prowadzone w sposób zdalny. Ponadto w celu sprawnej obsługi studentów zagranicznych wyodrębnione zostało wydziałowe biuro ds. współpracy z zagranicą. Powołany również został Prodziekan ds. współpracy z zagranicą, który kieruje wyodrębnioną częścią dziekanatu odpowiedzialną za obsługę studentów międzynarodowych. Zagraniczni studenci pierwszego roku mają także możliwość wzięcia udziału w "Orientation Week", w trakcie którego otrzymują informacje na temat funkcjonowania Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Uniwersytetu oraz kwestii związanych z pobytem w Toruniu (np. komunikacji miejskiej).

Na Uczelni działa przejrzysty i kompleksowy system zgłaszania skarg i wniosków, za których rozpatrywanie odpowiedzialny jest Rektor. W zależności od zakresu sprawy może on przekazać rozpatrzenie sprawy m.in. Prodziekanom ds. studenckich, Dziekanom lub Kanclerzowi, w zależności od tego, czego sprawa dotyczy. Studenci mają możliwość przedstawienia swoich uwag bezpośrednio podczas spotkania z władzami wydziału lub Uczelni, w formie pisemnej lub w sposób anonimowy, np. poprzez wykorzystanie funkcjonalności tzw. ukrytego komentarza do ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne lub bezpośrednio, w formie ustnej lub pisemnej. Sprawy rozpatrywane są na bieżąco, dąży się do ich ugodowego rozwiązania. Wsparcia w całej procedurze może udzielić studentom samorząd studencki lub Rzecznik akademicki (Academic Ombudsman).

Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo cudzoziemców oraz studentów z niepełnosprawnością. Powołany został Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa, studenci przechodzą także obowiązkowe szkolenie z zakresu BHP i uczestniczą w cyklicznych próbnym alarmach przeciwpożarowych/bombowych.

Uczelnia jest przygotowana do wspierania osób dotkniętych zjawiskiem dyskryminacji czy przemocy wśród społeczności akademickiej. System zapewniania wsparcia współtworzy Pełnomocniczka ds. równego traktowania. Ponadto w odpowiedzi na potrzeby i problemy zgłaszane przez studentów i pracowników UMK został utworzony Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego, którego celem jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju osobistego członków społeczności akademickiej, a także udzielania wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego. Od 2023 roku działa także Kopernikański Ośrodek Integracji, współtworzony razem z instytucjami miasta Torunia. Jest to miejsce integracji i współpracy, a na jego terenie działa m.in. International Point zajmujący się obsługą studentów, naukowców i kadry zagranicznej Uniwersytetu w zakresie organizacji ich pobytu w Toruniu i na Uniwersytecie.

W ocenie studentów kierunku finanse i rachunkowość dostępność nauczycieli akademickich i częstotliwość prowadzonych przez nich konsultacji są wystarczające. Godziny pracy dziekanatów są dostosowane do potrzeb studentów różnych trybów studiów. Kadra administracyjna wspierająca

proces nauczania regularnie podnosi swoje kompetencje i bierze udział w szkoleniach mających na celu ciągłe doskonalenie standardu obsługi studentów.

Materialne i pozamaterialne wsparcie Uczelni pozwala na efektywne funkcjonowanie samorządu studenckiego. Przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego (WRSS) Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania regularnie współpracują z władzami Uczelni, reprezentując studentów w gremiach takich jak np. Rada Dziekańska, Rada Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości, Rada Dyscypliny Ekonomia i Finanse. Powyższy organ samorządu studenckiego ma zapewnione zaplecze infrastrukturalne w postaci własnego biura, w którym znajduje się jego siedziba. Uczelnia zapewnia środki na działalność studencką zarówno samorządowi studenckiemu, jak i organizacjom studenckim. Przeznaczone są one głównie na inicjatywy dotyczące życia społeczno-kulturalnego Uczelni oraz na wyjazdy na konferencje studenckie, na podstawie uzgodnionego preliminarza. Decyzję o przyznaniu środków na inicjatywy podejmowane przez studentów każdorazowo podejmuje Dziekan.

Uczelnia rozwija i udoskonala system wspierania studentów w oparciu o informacje zebrane podczas bezpośrednich spotkań Prodziekanów ds. studenckich ze studentami oraz w oparciu o anonimowe ankiety studenckie dostępne w systemie uczelnianym. Badanie satysfakcji studentów prowadzone jest co dwa lata, a jego wyniki stanowią podstawę do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu Uczelni. Przykładem działania podjętym po dokonanej ewaluacji systemu wsparcia jest np. organizacja Pucharu Wydziału, będącego odpowiedzią na potrzebę zwiększenia integracji i zaangażowania studentów po okresie pandemii. Ponadto w odpowiedzi na potrzeby studentów Uniwersytet zapewnia im stałe darmowe wsparcie psychologiczne.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu zapewnia studentom skuteczny i kompleksowy system opieki i wsparcia, oparty o współczesne technologie. Udzielane wsparcie przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się i specyfiki danego kierunku, a także sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów. Mogą oni liczyć na pomoc materialną, dydaktyczną jak i organizacyjną w przygotowaniu do prowadzenia oraz w prowadzeniu działalności naukowej, realizowanej zarówno w ramach zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów, jak i w formie inicjatyw dodatkowych, w tym działalności studenckich kół naukowych. Działania podejmowane przez Uczelnię są zorientowane na studenta i odnoszą się do wszystkich istotnych z jego perspektywy aspektów, zarówno w kontekście motywacji studentów, stwarzania perspektyw szerszego rozwoju dla studentów wybitnych czy dostosowania wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Na Uczelni funkcjonują także zrozumiałe i skuteczne procedury zgłaszania spraw studenckich oraz procedury odwoławcze. Prowadzone są również szerokie działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i wsparcia psychologicznego, zapobieganiem zjawiskom

dyskryminacji oraz naruszeń dyscyplinarnych. Mechanizm wpływu studentów na rozwój systemu opieki i wsparcia tworzy m.in. badanie ich satysfakcji w formie ankiety, co pozwala na regularną ewaluację i ulepszanie działań Uczelni wspomagających proces uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu częściowo realizuje zadania związane z publicznym dostępem do informacji na temat kierunku finanse i rachunkowość poprzez stronę internetową Uczelni, stronę internetową Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, system USOS oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Uczelnia i wydział prowadzą też na bieżąco uaktualniane strony w portalach społecznościowych. Informacje zebrane we wskazanych wyżej miejscach są stale, powszechnie i łatwo dostępne, zarówno z poziomu komputera stacjonarnego, jak i urządzenia mobilnego, bez ograniczeń związanych z miejscem czy czasem. Strony internetowe (Uczelni i Wydziału) mają przejrzystą budowę, są podzielone na zakładki dotyczące odrębnie kandydatów, studentów, doktorantów, pracowników i absolwentów. Sposób nawigowania umożliwia intuicyjne wyszukiwanie interesujących treści. Jednakże dostęp do części dokumentów wymaga zalogowania. Ponadto powyższe strony nie zapewniają udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, dzięki którym ta grupa interesariuszy miałaby nieskrępowany dostęp do wszystkich zasobów zgromadzonych w serwisach internetowych Uczelni, a także nie gwarantują pełnego przeglądu w języku angielskim. W przypadku strony BIP Uczelni: jest ona dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, jednak nie przewiduje opcji tłumaczenia treści na język angielski. Mimo intuicyjnej budowy i nawigacji niektóre informacje (np. programy studiów) są przedstawione w mało czytelny sposób – głównie jako załączniki do uchwał, bez konkretnych tytułów. Z tego względu w niektórych przypadkach nie jest możliwe odnalezienie aktualnych programów studiów, w tym dla kierunku finanse i rachunkowość, w Biuletynie. Zgodnie z art. 358 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Uczelnia jest zobowiązana do udostępnienia w BIP na swojej stronie podmiotowej m.in. programów studiów w terminie 14 dni od ich przyjęcia. Natomiast władze Wydziału dbają o aktualność programów studiów na stronie wydziałowej, co, jako działanie dodatkowe, zasługuje na uznanie.

Wskazane kanały komunikacji zawierają kluczowe informacje na temat kierunku, takie jak m.in.: jego podstawowy opis, informacje na temat celu kształcenia, opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu

przyjąć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, sylabusy poszczególnych zajęć (upublicznione za pomocą systemu USOS), opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji (w tym plany zajęć i terminy dyżurów pracowników), charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady dyplomowania, a także opis przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, charakterystyki warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, możliwości dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. Najważniejsze informacje dla studentów są także zamieszczane na tablicach ogłoszeń w budynkach Uczelni.

Strona internetowa Wydziału zapewnia także informacje w zakresie m.in.: aktywności naukowej (m.in. zawiera listę działających organizacji naukowych), mobilności edukacyjnej i umiędzynarodowienia (np. program MOST, Erasmus+), praktyk studenckich, pomocy materialnej czy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dodatkowo na stronie Uczelni podano informacje dotyczące m.in. projektu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza, sieci młodych europejskich uniwersytetów badawczych YERUN czy Kopernikańskiego Portalu Naukowego.

Monitorowaniem kwestii związanych z publicznym dostępem do informacji zajmują się wyznaczone do tego osoby zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału. Weryfikują one aktualność, rzetelność, zrozumiałość, kompleksowość informacji o studiach oraz ich zgodność z potrzebami różnych odbiorców. Interesariusze wewnętrzni mogą zgłaszać ewentualne uwagi poprzez odpowiedniego maila lub kontakt bezpośredni z Uczelnianym Centrum Informatycznym.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Brak.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia kandydatom na studia, studentom, pracownikom, absolwentom oraz potencjalnym pracodawcom łatwy dostęp do szerokiej gamy informacji dotyczących procesu kształcenia oraz ocenianego kierunku. Informacje te są aktualne i kompleksowe, a forma ich przekazu jest zrozumiała i intuicyjna. Uczelnia nie realizuje ustawowego obowiązku wynikającego z art. 358 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Osoby zainteresowane mają możliwość uzyskania danych w zakresie m.in. celów kształcenia, wymaganych umiejętności, kryteriów kwalifikacji, charakterystyki procesu nauczania i uczenia się, organizacji zajęć, systemu weryfikacji i oceny osiągnięć, procedury związanej z uzyskaniem dyplomu, a także warunków uzyskania wsparcia studenckiego. Podczas analizy stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące dostosowania stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz studentów anglojęzycznych.

Uczelnia weryfikuje treści zamieszczane na stronach internetowych w celu doskonalenia prezentowanych informacji zgodnie z aktualnymi potrzebami kandydatów na studia, studentów, pracowników, absolwentów oraz pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do upublicznienia wszystkich wewnętrznych aktów normatywnych Uczelni w taki sposób, aby dostęp do nich nie wymagał logowania do wewnętrznego systemu.
2. Rekomenduje się dostosowanie strony internetowej Uczelni, jak i Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także zapewnienie pełnego przeglądu wszystkich informacji w języku angielskim.
3. Zaleca się aktualizację informacji na stronie BIP Uczelni, szczególnie w zakresie dostępności aktualnych programów studiów, zgodnie z art. 358 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu posiada dobrze zorganizowany wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia – System Doskonałości Akademickiej (SDA). Podstawę prawną SDA stanowi Uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Organem opiniodawczo-doradczym Rektora UMK jest Uczelniana Rada ds. Jakości, powołana na mocy Zarządzenia Nr 164 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu do końca kadencji 2020-2024 z późn. zm. W jej skład wchodzi dwóch członków Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia funkcjonującej na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ). W skład Systemu Doskonałości Akademickiej wchodzi funkcjonujący na WNEiZ Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). System ten obejmuje doskonalenie jakości kształcenia i organizacji pracy w szczególności w zakresie: efektów uczenia się i programów studiów, organizacji i warunków kształcenia, jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, bieżącej pracy i rozwoju nauczycieli akademickich i niebędących nauczycielami akademickimi, współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, organizacji warunków pracy na wydziale, a także monitorowania losów zawodowych absolwentów wydziału.

Za realizację zadań WSZJK odpowiadają: Dziekan Wydziału, Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia. W skład ww. Rady wchodzi: Prodziekan ds. Studentów, Prodziekan ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia, przedstawiciel Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciel Zespołu ds. Akredytacji AACSB, przedstawiciele nauczycieli akademickich reprezentujących poszczególne kierunki studiów realizowane na Wydziale, przedstawiciele studentów oraz przedstawiciel administracji Wydziału.

Do zadań Wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia należy: przygotowywanie raportów z pomiarów – analiza wstępnych raportów z badań przygotowanych przez analityka w formie zestawień zbiorczych; opracowanie raportu i tworzenie (wspólnie z Wydziałową Radą ds. Jakości Kształcenia) rekomendacji dotyczących działań doskonalących; wyznaczanie celów w zakresie doskonalenia jakości oraz zatwierdzanie działań wynikających z funkcjonowania Systemu Doskonałości Akademickiej – wdrażanie działań doskonalących w oparciu o rekomendacje Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia; zatwierdzanie najbardziej adekwatnych działań; przygotowanie harmonogramu realizacji oraz wyznaczanie zakresu działań doskonalących; nadzór nad realizacją działań doskonalących jakości kształcenia; weryfikacja poziomu realizacji działań doskonalących jakości kształcenia; przygotowanie skróconej wersji raportu przeznaczonej do opublikowania na stronie internetowej; współpraca z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Programy studiów dla kierunku finanse i rachunkowość pierwszego i drugiego stopnia opracowywane są na podstawie: 1. Uchwały nr 139 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 r. z późn. zm. w sprawie wytycznych dotyczących programów studiów na UMK w Toruniu; 2. Zarządzenia Nr 117 Rektora UMK w Toruniu z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i likwidacji studiów wyższych oraz specjalności; 3. Zarządzenia Nr 170 Rektora UMK w Toruniu z dnia 6 listopada 2019 w sprawie liczby godzin zajęć dydaktycznych na kierunkach studiów stacjonarnych oraz 4. Zarządzenia Nr 12 Rektora UMK z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji na studiach stacjonarnych zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W realizacji i projektowaniu programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość uwzględnia się rozwiązania strategiczne polegające na stosowaniu innowacji dydaktycznych i osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, a także współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, włącznie z narzędziami i technikami kształcenia na odległość. Wykorzystywane w trakcie poszczególnych zajęć techniki kształcenia na odległość są corocznie zgłaszane i umieszczane w sylabusach zajęć przez koordynatorów, którzy mają też obowiązek tworzenia kursów na MOODLE.

Zasady dotyczące warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w UMK są określane w corocznej uchwale Senatu UMK, która określa m.in. warunki i tryb rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia na studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Szczegółowe zasady rekrutacji na rok akademicki 2023/24 są określone w następujących aktach prawnych:

- Uchwale Nr 43 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- Uchwale Nr 13 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę Nr 43 Senatu UMK z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- Uchwale Nr 22 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 maja 2023 r. zmieniającej uchwałę Nr 43 Senatu UMK z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Działania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia koncentrujące się na cyklicznym przeglądzie oraz ocenie organizacji procesu dydaktycznego obejmują:

1. Ocenę Zajęć Dydaktycznych (OZD): Zarządzenie nr 212 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. wraz z instrukcjami;
2. Badanie Satisfakcji Studentów (BSS): Zarządzenie nr 211 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie procedury badania satisfakcji studentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu wraz z instrukcjami,
3. Badanie Losów Absolwentów (BLA) – odpowiednio 3 lata oraz 6 miesięcy po zakończeniu studiów: Zarządzenie Nr 205 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia przeprowadza systematyczną analizę realizacji efektów uczenia się na podstawie: wyników sesji egzaminacyjnych, opinii nauczycieli akademickich, raportów z badań oceny zajęć dydaktycznych, raportów z oceny realizacji procedur AACSB, raportów z badań satisfakcji studentów, raportów z badań satisfakcji pracowników, raportów z badań losów absolwentów, opinii interesariuszy zewnętrznych oraz arkuszy hospitacji zajęć dydaktycznych.

Ponadto kierownicy katedr systematycznie monitorują każdą formę zajęć realizowanych przez ich podwładnych. Monitorowanie obejmuje hospitacje zajęć praktycznych i wykładów. Po przeprowadzeniu hospitacji wypełniają oni arkusz hospitacji wykładu bądź arkusz hospitacji zajęć praktycznych i przekazują je Dziekanowi, który po zapoznaniu się z nimi przekazuje je Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Rada analizuje protokoły hospitacji i proponuje działania doskonalące w obrębie programu studiów i zajęć. Dodatkowo kierownicy katedr zaangażowani są w weryfikację planów rozwoju nauczycieli akademickich w kontekście doskonalenia jakości kształcenia poprzez analizę kwestionariuszy oceny pracowników oraz analizę wyników badania Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD) dotyczących pracowników danej katedry. Na tej podstawie kierownicy katedr uzyskują wiedzę dotyczącą oceny pracowników przez studentów oraz realizowanych przez nich zajęć. W sytuacjach wymagających interwencji przeprowadzane są spotkania z pracownikami, a także dokonywane korekty w zakresie powierzania zajęć.

Procesy dotyczące monitorowania jakości kształcenia na Wydziale wspomagają również: koordynatorzy kierunku finanse i rachunkowość, zespół ds. akredytacji AACSB – zespół ds. AoL, koordynator programu Erasmus+, opiekunowie kół naukowych i praktyk, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość oraz pracownicy administracyjni dziekanatu. Ważny wpływ na jakość całego systemu mają również studenci, wpływając poziomem swojego zaangażowania na proces kształcenia.

Okresowy przegląd programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość oraz działania zmierzające do modyfikowania programu studiów, oprócz tych wymaganych zmianami w przepisach prawa, są dokonywane na podstawie analizy wyników cyklicznie realizowanych na Wydziale badań. System weryfikacji efektów uczenia się określonych dla kierunku finanse i rachunkowość obejmuje następujące elementy:

- ocenę osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia dokonywaną w odniesieniu do poszczególnych zajęć;
- ocenę dokonywaną przez absolwentów, a także pracodawców, w aspekcie zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów kierunku finanse i rachunkowość przeprowadzana jest w następujących etapach:

- weryfikacja przez nauczyciela akademickiego prowadzącego określoną formę zajęć w odniesieniu do każdego studenta,
- weryfikacja dokonywana przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia,
- weryfikacja przez katedry prowadzące kierunek studiów, Radę Dyscypliny i Radę Dziekańską,
- weryfikacja dokonywana przez interesariuszy zewnętrznych – pracodawców, Radę Biznesu.

Do metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wykorzystywanych w systemie zarządzania jakością na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania należą:

- wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów z poszczególnych zajęć,
- wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych,
- oceny zajęć dydaktycznych dokonywane przez studentów,
- opinie interesariuszy zewnętrznych (pracodawców: w zakresie elementów programu studiów gwarantujących nabycie umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, np. umiejętności praktycznych, lub sprzyjających ich nabyciu),
- badania losów zawodowych absolwentów w zakresie oceny pracy własnej beneficjenta w procesie osiągania efektów uczenia się i jej roli w dalszym samokształceniu.

Obowiązujące na Wydziale zasady pomiaru są następujące:

- stosowanie mierników bezpośrednich oznaczające zbieranie danych o indywidualnym poziomie stopnia osiągnięcia celu uczenia się przez studenta;
- pomiar celu może być dokonywany w oparciu o pracę pisemną studenta (kolokwium, egzamin, esej, referat itp.) lub/i odpowiedź ustną lub/i pracę w grupie (w przypadku pracy zespołowej konieczna jest identyfikacja indywidualnego wkładu studenta w całość pracy grupowej);
- pomiaru dokonują osoby prowadzące zajęcia, które same ustalają mierniki dla nich mierniki precyzujące jednoznacznie kryteria pomiaru i wymagania wobec studentów. W sytuacji, gdy w ramach programu studiów te same zajęcia prowadzi kilku nauczycieli akademickich, uzgadniają oni wspólnie treść miernika;
- gromadzenie danych na różnych etapach kształcenia, w tym w ramach egzaminów licencjackich i magisterskich oraz prac dyplomowych, dla których opracowane zostały ujednoczone narzędzia pomiarowe;
- badanie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych dokonywane jest podczas obrony prac dyplomowych przez trzyosobowe komisje dyplomowe (w tym dwóch recenzentów prac dyplomowych) z wykorzystaniem systemu USOS;
- pracownicy zgłaszają propozycje usprawnień procesu pomiaru do Zespołu AoL;
- pracownicy regularnie gromadzą dokumentację związaną z pomiarem.

Projekty programów studiów i ich zmian, zwłaszcza w zakresie powoływania nowych specjalności i kierunków, konsultowane są z przedstawicielami Rady Biznesu. Inicjatywy zmian są także zgłaszane przez Radę Dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz katedry merytorycznie zaangażowane w realizację programu studiów. Inicjatywy te są poprzedzone konsultacjami z przedstawicielami biznesu i wynikają ze zmieniających się potrzeb i oczekiwań rynku. Każdorazowe zmiany w programie studiów wymagają przeprowadzenia procedury zatwierdzenia programu studiów. Programy studiów wraz z uchwałami organów wydziałowych oraz opinią Samorządu Studenckiego przekazywane są za pomocą systemu

do elektronicznego zarządzania dokumentacją do właściwego Prorektora ds. kształcenia. Program studiów uchwała Senat Uczelni w terminie do 30 czerwca, na wniosek właściwego Prorektora.

Zmiany, jakie zaszły w programach studiów kierunku finanse i rachunkowość w ostatnich latach, polegały na wprowadzeniu na studiach drugiego stopnia nowych specjalności: *ubezpieczenia gospodarcze* oraz *controlling i analityka finansowa* (w zastępstwie prowadzonej wcześniej specjalności pod nazwą *rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi*). Ponadto w ubiegłym roku akademickim wprowadzono korektę brzmienia niektórych efektów uczenia się, co spowodowało konieczność zatwierdzenia programów studiów.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej. Na Wydziale w związku z procesem akredytacyjnym AACSB wdrożony został system Assurance of Learning (AoL). W ramach AoL dwa razy w ciągu pięciu lat przeprowadzane są pomiary stopnia realizacji określonych dla każdego kierunku studiów „celów uczenia się studentów” (według nomenklatury AACSB), które są ściśle związane z efektami uczenia się według Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Dla każdego programu studiów, w tym finansów i rachunkowości na pierwszym oraz drugim stopniu studiów, sformułowane zostały specyficzne dla kierunku cztery ogólne, spójne z misją Wydziału, cele główne (Learning Goals) i cele szczegółowe (Learning Objectives), odpowiadające wybranym efektom uczenia się sformułowanym dla poszczególnych zajęć. Podlegają one regularnym pomiarom, których wyniki dostarczają informacji wykorzystywanych do wprowadzania udoskonaleń w procesie kształcenia, zarówno na poziomie struktury całych programów studiów, jak i w ramach poszczególnych zajęć. Procedura pomiaru przebiega cyklicznie w myśl idei ciągłego doskonalenia. Uruchomienie tego narzędzia wsparło proces doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale. Program ten gromadzi i przetwarza dane w sposób zintegrowany z funkcjonującym na Wydziale systemem USOS. Efektem jego wdrożenia jest usprawnienie przepływu informacji o pomiarach efektów nauki studentów, a w szczególności:

- uproszczenie metod i narzędzi gromadzenia i przetwarzania danych z pomiarów stopnia realizacji celów uczenia się studentów;
- przyspieszenie i uproszczenie procesu przepływu danych z pomiarów pomiędzy nauczycielami akademickimi a zespołem AoL;
- automatyzacja przyporządkowania celów uczenia się studentów do osoby prowadzącej zajęcia, na których pomiar ten powinien zostać przeprowadzony;
- ułatwienie i przyspieszenie pracy osób dokonujących pomiarów;
- możliwość generowania zestawień i raportów na potrzeby różnych analiz itp.

Zgodnie z decyzją Zarządu AACSB w czerwcu 2020 roku Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu ponownie uzyskał prestiżową akredytację AACSB. Stanowi ona dowód skutecznego wdrażania wieloletniej procedury zachowania standardów jakości kształcenia. Akredytacja została przyznana do roku akademickiego 2025/2026.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Na Uczelni zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji osiągania efektów uczenia się i doskonalenie programu studiów, a także podniesienie jakości nauczania. Jakość kształcenia na kierunku, polityka jakości podlega systematycznej walidacji, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów wszystkie wymogi ustawowe są spełnione. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się jako bardzo dobrą.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobłą praktyką jest fakt, że Uczelnia dba o jakość kształcenia, co jest poddawane zewnętrznej ocenie. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu ponownie uzyskał prestiżową akredytację AACSB, co stanowi dowód skutecznego wdrażania wieloletniej procedury zachowania standardów jakości kształcenia. Potwierdzeniem aktywności WNEiZ jest fakt, że cykl warsztatów inwestycyjnych z Katedry Inwestycji i Nieruchomości został wyróżniony w tegorocznej edycji konkursu AACSB "Innovation that Inspire". To coroczny konkurs AACSB International, w którym wyróżniane są szkoły biznesu z całego świata, będące przykładem wizjonerskiego podejścia do edukacji, badań, zaangażowania społecznego, przedsiębiorczości, przywództwa oraz różnorodności.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.